

Groninga

Mededelingenblad van de afdelingen „Groningen en Noord-Drenthe” en „Winschoten” van de Nederlandse Genealogische Vereniging

11e JAARGANG

NUMMER 1-2

JANUARI-FEBRUARI 1965

DE AFSTAMMING VAN HET GESLACHT WIBBENS

door Drs. O. D. J. ROEMELING

Naar aanleiding van het omtrent de afkomst van de Hogelandster familie WIBBENS vermelde in enige destijds gepubliceerde genealogieën, publiceerden wij in dit maandblad¹⁾ een kort artikel ter correctie van enige fouten in de in voornoemde werken gegeven stamreeksen. In dit artikel werd de hoop uitgesproken, dat te gelegener tijd een zo volledig mogelijk overzicht opgesteld zou kunnen worden van alle personen, die in de 17e eeuw gerekend kunnen worden te behoren tot de familiekring van de in bedoeld artikel als uitgangspunt gestelde WIBBE PHEBES († 1735). Uit het grote aantal reacties op het artikel bleek een grote belangstelling voor deze familie, hetgeen voor ons aanleiding was een meer diepgaand onderzoek in te stellen. De resultaten van dit onderzoek worden samengevat in het nu volgende artikel. Wij zijn ons er van bewust, dat het onderzoek niet uitputtend is geweest, voorzover zulks althans in genealogicis mogelijk is. Verdere uitbreiding van het onderzoek zou het uitvoeren van het voornemen, binnen niet al te lange tijd na de verschijning van het eerste artikel op deze stof terug te komen, in ernstige mate vertragen. Relevante vondsten na dezen zullen in aanvullende artikelen kunnen worden gepubliceerd.

Het bronnenmateriaal voor het onderzoek werd voor een belangrijk deel gevormd door de protocollen van verzegelingen, verleden voor pastor en kerkvoogden van Noordbroek (RA V y). Voorzover aangaande een bepaald gegeven geen bronvermelding is aangegeven, werd het vermelde aan voornoemd protocol ontleend. Evenmin expliciet zijn als bron vermeld de kerkelijke registers van Noordbroek en omliggende plaatsen, aangezien de aard der daaraan ontleende gegevens bronvermelding niet noodzakelijk maakt.

De samensteller is grote dank verschuldigd aan de Heer A. Pathuis te Groningen, van wie uit diens grote verzameling van „stenen charters” zeer interessante gegevens werden verkregen. De dank van de samensteller gaat verder uit naar de Heren H. Lagro, Ir G. L. Meesters, M. J. B. Starke, Mr A. H. Stikker en A. de Vries, die destijds zo vriendelijk waren op het eerste artikel te reageren en wier alle belangrijke gegevens bevattende reacties voor ons een aansporing vormden het onderzoek ter hand te nemen. Dank moge ook worden gebracht aan de Heer Ds W. J. Schaap, van wiens gegevens reeds in een aan het eerste artikel voorafgaand stadium een dankbaar gebruik werd gemaakt.

¹⁾ „Groninga”, 9e jaargang, nummer 1, pp. 4 - 6

Het centrale punt bij het onderzoek werd gevormd door een verzegeling, te Noordbroek verleden op 4 november 1618, waarbij FRERICK, FOCKO en WIBBO FEBENS, zoons van wijlen FEBO FRERICK fenderick ener en FRERICK, WIBBO en TYABBO GEBELS, zoons van wijlen GEBEL FRERICX, met consent van hun moeder FOCKIEN, anderzijds tot dan mandelig gebleven land te Noordbroek scheiden.

De veronderstelling dat FEBO en GEBEL FRERICX broers zijn geweest ligt voor de hand; het bewijs voor deze relatie wordt geleverd door een verzegeling van 14 december 1602, waarin PHEBO FRERICKS genoemd wordt als voormond over de onmondige kinderen van zijn overleden broer GEBEL FRERICKS uit diens huwelijk met FOCKIEN.

Een volgende veronderstelling geldt de naam van de vader der twee broers. Aangezien het protocol van verzegelingen van Noordbroek eerst in 1602 aanvangt, is daaromtrent niets met zekerheid te stellen. Het moet echter niet uitgesloten worden geacht, dat FRERICK PHEBENS, in 1571 genoemd onder de inwoners van Noordbroek, die (waarschijnlijk gedwongen) geld leenden aan de stad Groningen, de vader is geweest van de broers. Bewijsbaar is echter deze filiatie niet.

Het geslacht heeft in de 17e eeuw behoord tot de meest vooraanstaande in Noordbroek, hetgeen uit door leden van het geslacht in de dorpsamenleving beklede posities kan worden afgeleid. Eind 1590 wordt PHEBO FRERICKS reeds vaandrig genoemd, terwijl nog in hetzelfde jaar gesproken wordt van zijn aanstaande aanzwering als kerkvoogd. Verschillende zijner afstammelingen waren eveneens kerkvoogd van Noordbroek.

De generaties van het geslacht hebben, voorzover ons bekend, na 1700 nimmer een wapen gevoerd. In de 17e eeuw voerde het geslacht echter een wapen (hetgeen de positie, die het in Noordbroek bekleedde, met zich gebracht zal hebben), dat overgeleverd is aan de hand van enkele grafzerken.

IMKE FOCKENS, † 23 mei 16 . . , oud circa 30 jaren, vrouw van JAN STICKER, werd met haar zontje begraven (in 1660?, zoals de Genealogie Stikker veronderstelt) onder een zerk, waarop de volgende wapens:

rechts: een hart, kruislings met twee pijlen (= Stikker)

links: twee tegen elkaar springende leeuwen 1).

JOACHUM FREDERICKS, kerkvoogd en zijvest te Noordbroek, † 4 mei 1706, oud 62 jaren, is begraven onder een zerk, waarop als wapens:

rechts: gedeeld: a. sleutel; b. doorsneden: boven: twee tegen elkaar springende leeuwen; beneden: blank

links handboog, waarin een vogel naar rechts bijt, de poot op den trekker (GOCKINGA?) 2).

De grafzerk van zijn oudere broer, de kerkvoogd en zijvest PHEBO FREDERIC † 29 november 1695, oud 55 jaren, werd onlangs te Noordbroek gevonden. De zerk vertoont, naar de gegevens van de Heer A. Pathuis, de volgende wapens:

rechts: gedeeld:

I. sleutel met de baard links boven

II. doorsneden: a. twee tegen elkaar klimmende uitkomende leeuwen; b. bebladerde planten

links: gedeeld:

I. een omgewende leeuw

II. drie leliën onder elkaar

helmtteken: sleutel met de baard links boven

Eveneens onlangs werd de grafzerk gevonden van BONNA (de grafzerk geeft: DONNA) FREDERIX, † 16 oktober 1699, oud 18 jaren, vrouw van Dr. WILBRANDUS AMSINGH. Op deze zerk komen de volgende wapens voor:

rechts: drie met twee pijlen van boven naar beneden kruiselings doorstoken harten (= Amsingh);

links: gedeeld:

I. sleutel met de baard links boven

II. doorsneden: a. twee tegen elkaar klimmende uitkomende leeuwen; b. beladen met bebladerde platen; helmteken: een uitkomend hert.

De Heer Pathuis attendeerde ons voorts op een steen, afkomstig uit een in 1889 afgebroken huis te Noordbroek, thans ingemetseld in de muur van het depôt van het Museum voor Stad en Lande te Groningen (inv. nr. 366). De steen vermeldt geen namen, toont echter de volgende wapens, door de Heer Pathuis omschreven als volgt:

rechts: gedeeld:

I. in zilver een sleutel van azuur met de baard aan de linker bovenzijde;

II. doorsneden: a. twee tegen elkaar klimmende uitkomende leeuwen van keel (?) op een veld van ... *; b. keel

links: GOCKINGA

* onherkenbaar

In aanmerking genomen de wapens op de grafzerk van JOCHUM FRERICKS, moet deze steen eveneens aan hem worden toegeschreven. Het verband met het geslacht Gockinga is ons onbekend. Het tweede wapen kan niet dat van de familie van zijn vrouw zijn, aangezien zij stamde uit dezelfde familie als haar man.

Aan de hand van bovenstaande vijf „stenen charters” kan het wapen van dit geslacht zonder twijfel worden bepaald. Helaas zijn ons de kleuren ervan slechts ten dele overgeleverd.

Het onderzoek naar dit geslacht, waarvan een tak later de naam WIBBENS heeft aangenomen en onder welke naam het ook hier is aangeduid, strekte zich niet verder uit dan tot het eind van de 17e eeuw. De ontwikkeling der onderscheidene takken werd niet verder dan dit tijdstip gevolgd. Aan de hand van met name te Noordbroek verleden verzegelingen zal het voor de geïnteresseerde genealoog niet moeilijk zijn, de gegeven reeksen voort te zetten. Waar het onderzoek met name de samenhang tussen de verschillende takken betrof, is weinig of geen aandacht besteed aan de personalia van aangehuwde familieleden; op dit punt pretendeert deze genealogie derhalve geenszins volledig te zijn. Voor opmerkingen en aanvullingen houden wij ons gaarne aanbevolen.

1) Graftschriftenboek van Stad en Lande 1911, i.v. Noordbroek, p. 260

2) ibidem, p. 261

GENEALOGIE

FRERICK PHEBENS inwoner van Noordbroek, in 1571 voor 300 gls. aangeslagen in een (gedwongen?) lening aan de stad Groningen, volgens de rekeningen van die stad over 1572. De aldus ontstane vordering wordt blijkbaar terstond gecedeerd aan Peter van Deest aan wie vanaf 1572 de rente wordt betaald, blijkens de achtereenvolgende stadsrekeningen.

Wellicht was Frerick de vader van de gebroeders PHEBO FREDERICKS en GHEBEL FREDERICKS, die volgen.

EERSTE GENERATIE

- I.1 PHEBO FREDERICKS (FRERICKS) geboren voor 1555; op 20 juli 1590 wordt hij vaandrig te Noordbroek genoemd, terwijl op 14 december 1590 sprake is van zijn aanstaande aanzwering als kerkvoogd aldaar ¹). Kerkvoogd bleef hij ook na de Reformatie; als zodanig komt voor 10 mei 1603 en wordt hij nog genoemd op 1 mei 1616; kort nadien overleed hij 2).

Hij was voormond over de kinderen van zijn broer Gebel en komt als zodanig enkele malen voor; ook wordt hij genoemd als sibbevoogd over Johan, jongste zoon van wijlen Albert Frericks, op 29 december 1605, 20 januari 1606 en 8 juni 1610. Voorts is hij voormond over Bawe, minderjarige dochter van Fopco Fockens en Wybbe en kleindochter van Jelske Tiarts; in deze hoedanigheid treedt hij op 4 november 1613.

Volgens een verzegeling dd. 9 december 1605 trad hij op 28 november 1585 op als voormond over de kinderen van Ebelo Frericks.

Febo of Phebo Frericks wordt enkele malen genoemd in het Protocol van civiele zaken van de stad Groningen, bv. 18 november 1597, 2 maart 1599 (hij wordt dan vaandrig genoemd) en 16 juni 1599 3). Op 22 januari 1605 dient een appelzaak van Jan Phebes te Appingedam tegen de vaandrig Phebe Frerix te Noordbroek 4); het voorwerp van geschil is niet aangetekend.

Op 31 oktober 1612 verkoopt Phebo de helft van een perceel land, destijds door naankoop verkregen 5).

Phebo Frericks overleed tussen 17 en 29 december 1616; zijn vrouw MEENTKE, wier afstamming niet bekend is, en die in het huwelijkscontract van de zoon Focko op 26 december 1604 als zijn moeder wordt genoemd, komt nog op 20 juni 1619 voor. Febo en Meentke versetten op 5 mei 1604 land te Scheemda; samen komen zij ook voor op 15 oktober 1610 6). Gememoreerd kan nog worden, dat Phebo Frerixs blijkens een aantekening van 23 december 1617 (derhalve een jaar na zijn overlijden) onvolgende aangifte van de beesten voor het hoorngeld heeft gedaan 7).

Tenslotte verdient nog vermelding, dat Phebo (met Waelko Herens, Rotger Hindricks en Edzo Brongers) als dedigsman aan de zijde van de bruidegom compareert in de huwelijksvoorwaarden van de gebroeders Frerick en Sipko Eppens, zoons van Eppo Frericks en Tiaduwe, met de nichten Renske Memmes (dochter van Memmo Eppens en Hisse) en Renske Hayens (dochter van Hayo Eppens en Eltye), verleden te Midwolda op 29 mei 1604; de huwelijken werden te Noordbroek voltrokken op 1 juli 1604; bij de inschrijving wordt Frerick Eppens genoemd als afkomstig van Noordbroek (van hem stamt het geslacht SIBINGA af) 8).

Uit het huwelijk van Phebo Frericks en Meentke werden, voorzover bekend, drie zoons geboren, terwijl er nog een (oudere?) zoon is geweest, mogelijk uit een eerder huwelijk:

BRUNT, volgt II.1

FRERICK, volgt II.2

FOCKO, volgt II.3

WIBBO, volgt II.4

- 1) RA III a 5, fo 187, 20 juli 1590 Phebe Frerixx venrich to Nortbroecke De breucke af tnhemen de t mandaet vant Zijldiep tgraven niet kundigen noch doen nahkomen

ibd., fo 277, 14 december 1590 Memo Ubbens appel quatet/dan de broecke remitteit/dan sal mit Febe Frecx als kerckfoeght an sweren suster ende broer kint

- 2) RA V y 2, 17/29 december 1616 bisz hero hefft de Erb: Febo Frericks kerckvogt mede versgelt, und up dese ter dodes afgegaen
- 3) RA III a 6
- 4) RA III a 8
- 5) RA V kk (Meeden) 1, 31 october 1612
- 6) RA V y (Noordbroek), 1, 2 en 3
- 7) Resoluties Gedeputeerde Staten van Stad en Lande, StA 117
- 8) RA V jj (Midwolde) 1, fo 89 en vo, 29 mei 1604
Dooptrouw- en begraafwerk van Midwolda

—0—

I.2. **GEBEL FRERICKS**, ■ † voor 14 december 1602, was gehuwd met **FOCKYEN (HARCKES?)**, uit welk huwelijk drie zoons bekend zijn. Zijn als zodanig genoemde broer **PHEBO** wordt op 14 december 1602 voormond over zijn onmondige kinderen bij Fockyen genoemd. Op 16 december 1602 verkopen Phebo en zijn schoonzuster Focke Gebelens enig land. Op 27 november 1610 gaat Febo Frericks als voormond over de kinderen van zijn broer, van wie Frerick Gebelens als oudste zoon mede compareert, een landruil aan met Reint Tyaockens en Bawe (terwijl Reint Tyaockens op 31 januari 1611 ook land ruilt met Sibrant Hindricks en Jije, die nog nader genoemd zullen worden).

Fockyen wordt niet genoemd in de acte van huwelijkse voorwaarden van haar zoon Frerick op 30 maart 1614. Op 18 maart 1616 scheidt Fockyen Gebelens met Sibrant Hindricks en Ije e.l. en Hendrick Rotmers en Imke e.l. land, gelegen te Midwoldenhamrik, toebehoord hebbende aan wijlen Harcko Tyabbens en Ewe e.l. (zie later), terwijl zij op 1 mei 1616 land verpacht. Wibbe Wibbes verklaart op 13 mei 1620 aan Fockyen, weduwe van Gebel Frericks 100 daalders schuldig te zijn. Na haar overlijden worden haar roerende goederen gescheiden tussen Frerick Gebels en Wibbo Gebels, gebroeders, en hun halfbroer Rempko Phebens, die geassisteerd wordt door Frerick Phebes (II.2); deze deling vond plaats op 16 februari 1623. Op 22 juni 1625 worden ook de landerijen door dezelfde gescheiden.

REMPKO PHEBENS was geboren uit een later huwelijk van **FOCKYEN**; de vader is ons niet bekend. Bij de scheiding op 22 juni 1625 was hij nog niet mondig (Frerick Phebens assisteert ook hier in de uitgesproken hoedanigheid van voormond), zodat hij niet voor 1600 geboren kan zijn. Merkwaardig is echter, dat zijn moeder altijd weduwe van Gebel Frericks en nimmer weduwe van Phebe N., haar tweede man, wordt genoemd. Hoewel haar zoon Rempko niet tot de hier behandelde familie behoort, zal hij toch onder II.8* afzonderlijk worden besproken. De bekende kinderen uit het huwelijk van Gebel Frericks en Fockyen zijn:

FRERICK, volgt II.5

WIBBO, volgt II.6

TYABBO, volgt II.7

—0—

TWEDE GENERATIE

II.1. **BRUNT PHEBENS**, ■ overleed voor 1 juni 1603; op deze dag komen voor Ebele Eggericks als voormond en Phebe Frericks als grootvader over Brunt Phebens' nagelaten kind **TYAECKE**; zij verkopen dan 1½ akker land aan Eltco Hemkens en Garbke, aan wien destijds door Phebo Frericks en Brunt Phebens dit land reeds was verset. Ebele Eggericks belooft in te staan voor de goede levering van het land. Op dezelfde dag kopen Ebele Eggericks en

Phebo Frericks van Eltko Hemkens een jaarlijkse rente van 7 Emders gl. uit dit land 1).

Wellicht is de bovengenoemde dochter, over wie ons verder niets bekend is, dezelfde als TIAECKE, gehuwd met HARMEN JACOBS, aan wie op 31 oktober 1612 door Phebo Frericks verkocht wordt de helft van een perceel land, destijds door aankoop verkregen; de andere helft had Jacob Geerts, de vader van Harmen Jacobs, bij executoriale verkoop aangekocht 2).

1) RA V x (Zuidbroek) 1, 1 juni 1603

2) RA V kk (Meeden) 1, 31 oktober 1612

—0—

II.2 FRERICK PHEBENS ■ was de oudste overlevende zoon van Phebo Frerick en zal geboren zijn omstreeks 1575/80. In aanwijsbaar verband met de hier besproken familie wordt hij voor het eerst aangetroffen op 26 december 1604 in het huwelijkscontract van zijn broer Focko. Hij zal echter dezelfde zijn als Frerick Febens, die met zijn vrouw Frouwke op 9 juli 1603 verklaart geld schuldig te zijn.

Op 23 november 1612 en 1 december 1612 komt voor Frerick Febens te Schildwolde 1).

Frerick Febens en Frouwe gaan op 27 september 1613 met Tyabbo Foppen en Eetyen een landruil aan, als vervolg op een scheiding met dezelfde dd. 26 november 1582; de scheidbrief is helaas niet overgeleverd.

Op 1 november 1615 verkopen Frerick Phebens en Frowetyn e.l. te Schildwolde enig land, gelegen te Meeden en door Frowetyn bij scheiding met haar broer en zusters op 26 november 1582 verkregen.

Nadien vonden wij FROUWE, over wier afstamming ons verder niets bekend is, niet meer genoemd.

Frerick Phebens wordt op 16 april 1613 genoemd als sibbevoogd over de twee kinderen van zijn broer Focko uit diens eerste huwelijk. Voorts komt hij voor als voormond over Remko Phebens, halfbroer van Frericks neefs.

Het protocol van Civiele Zaken van Groningen noemt hem op 11 november 1615, wanneer een mandaat van arrest op penningen, door hem uitgebracht „in der mecht vercleirt” wordt 1).

Het protocol van verzegelingen van Noordbroek vermeldt: „Den 17 december ao 1627 is der Erb: Frerick Phebens bij mester stemmen der Egenerven tot kerckvoegt in Nortbroek vercoren, ende gealligeert In platze sines verstorvene broeders der Erb: Wibbo Phebens . . .”; aldus was hij, voorzover valt na te gaan, de derde kerckvoogd van Noordbroek uit zijn familie.

Op 27 augustus 1629 ruilen de voorstanders over het kind van wijlen Tiddo Aepkens, en Aepko Tiddens ener- en Frerick Phebens en Tyabbe Peters anderzijds land, gelegen te Scheemdenhamrik.

Na het overlijden van zijn eerste vrouw hertrouwde Frerick met ENNECKE SICKENS, weduwe van Memmo Ubbens te Noordbroek, en dochter van SICKO JOCHUMS en ELTEKE te Zandweer 2a). Wanneer beider tweede huwelijk werd gesloten, hebben wij niet kunnen vaststellen. Waarschijnlijk echter waren zij reeds gehuwd voor 19 december 1623, wanneer hij met o.m. de moeder en twee broers van de bruid voor komt in het huwelijkscontract tussen Ds Lambertus Henricides, predikant te Ten Post en Wittewierum, en Albertien Sickens, dochter van Sicco Jochums en Elteke,

en zuster van Ennecke voornoemd 2).

Met broers van zijn vrouw komt Frerick op 2 september 1626 ook voor in het huwelijkscontract van Tanneke Balthasar met Albert Aeylckens, organist te Zuidbroek 3).

Op 7 juni 1628 komt hij voor als zwager van Jochum Siokens in diens huwelijkscontract met Haika Tyaroks 4). Op 18 januari 1628 lenen Frerick Phebens en zijn vrouw Enneken geld uit. Wanneer hij op 4 januari 1627 land te Noordbroek en Slochteren, hem en zijn broers aangeërfd, verkoopt, wordt hij alleen genoemd. Op 10 mei 1630 komt hij met Jurrien Ockes (de schoonvader van Wibbo Gebels, II.6) als getuige te Wagenborgen voor. 5).

Als voorstander over Anneke Jochums, dochter van zijn zwager Jochum Siokens en wijlen Yda, komt hij voor op 26 mei 1629 en in haar huwelijkscontract op 24 juni 1636 met Hittyo Wypckens; Frerick is dan haar voormond 6).

De kerkvoogd Frerick Phebens wordt op 21 september 1629 voormond genoemd over Eebo, dochter van Sybrandt Hindricks en wijlen Feye, in haar huwelijkscontract met Hebele Hermans (voor Sybrant Hindricks zie men ook onder I.1). Op 23 januari 1630 en later compareert hij als voormond over de kinderen van zijn broer Wibbe. Hij en zijn vrouw verhuren op 6 januari 1630 voor zes jaren 33 deimt land te Noordbroeksterhamrik; het pachtcontract is later ongedaan gemaakt, aangezien op 12 maart 1632 zijn neef Wibbo Gebels en vrouw 33 deimt land te Noordbroeksterhamrik huren van Frerick Phebens. Op 13 juni 1632 gaan Frerick Phebens en Enneke ener- en Tiapko Peters anderzijds een landruil aan.

Op 19 augustus 1632 worden Frerick Phebens en Ennecke Sickens als stiefvader en moeder van de bruid genoemd in het huwelijkscontract tussen Hero Hayckens en Albertien Memmens.

Frerick Phebens en Enneke verkopen op 30 september 1637 aan Wibbo Gebels en Menne land, tevoren reeds bij dezen in gebruik, terwijl zij op 25 augustus 1637 wederom land verkopen. De volgende verzegeling, d.d. 6 september 1637, noemt alleen Frerick Phebens (de naam Enneke is doorgehaald), die 7 deimt land gelegen in een heerd, verkoopt aan de voorstanders over deze kinderen. Een verzegeling dd. 20 maart 1638 noemt Frerick Phebens „caverende vor syn arfg.”; zijn vrouw was toen reeds zeker overleden.

Uit het huwelijk werden, voorzover bekend, geen kinderen geboren; althans waren mogelijke uit het huwelijk geboren kinderen reeds voor 11 november 1642 overleden; onder de mede-erfgenamen van Ennecke's broer Hermen Sickes worden dan wel de kinderen uit haar eerste huwelijk genoemd, doch van kinderen uit haar tweede huwelijk wordt geen melding gemaakt. 7).

Kort na het overlijden van Ennecke is Frerick ten derde male gehuwd en wel op 28 april 1639 te Noordbroek met **BONTKE JOCHUMS**. Het huwelijkscontract werd op 20 maart 1639 te Scheemda (overleden 8); dedigslieden aan zijn zijde waren: Focko Febens broer en Symon Roeleffs zwager; aan haar zijde compareren: Hewo Jochums en Wildrick Luwertz broers, Egbert Boeles en Nantko Edzarts zwagers, Upcko Hayckens oom, Allert Eltiens, Eltio Popckens, Haycko Matthiae, Ayloko Epckens en Hittio Wypckens als vedderen.

Bontke is op 1 februari 1637 nog minderjarig 9), doch compareert op 17 maart en 4 mei 1638 met haar zuster Icke en twee andere, reeds gehuwde zusters; zij is dus toen reeds mondig geweest.

Frerick Phebens wordt op 9 januari 1640 genoemd als zwager van Hewo Jochums in diens huwelijkscontract met Menneke Jans. Ook in andere verzegelingen betreffende zijn vrouws familie komt hij voor. De erfgenamen van Jochum Tonckens en Abele, te weten: Egbert Boelens en Ayeloke, Hewo Jochums en Meentke, Nantko Edsers en Haioke, Frerick Phebens en Bunke, en Icke Jochums scheiden op 9 september 1640 het te Oostwold, Midwolda en Noordbroek gelegen land van hun vader JOCHUM TONCKENS (die tweemaal gehuwd geweest is; ook ABELE huwde tweemaal; uit haar tweede huwelijk met Lurwert Boelens had zij twee kinderen, die met de vijf uit haar eerste huwelijk geboren kinderen op dezelfde dag het land van hun moeder, gelegen te Midwolda en Midwolderhamrik, scheiden).

Op 9 februari 1641 verkopen Frerick Phebens en Buncke de helft van een perceel veen. Op 11 april 1644 verkopen zij de helft van een stuk land, verkregen op 16 augustus 1635, waarvan de andere helft toebehoort aan zijn neef Wibbo Gebels. Dezelfden verhuren op 17 april 1744 7 deimt land aan Symon Roelfs en Ewe (eerder gehuwd met Frerick's broer Wibbo).

Blijkens het protocol van verzegelingen wordt Frerick Phebens tussen 3 en 26 mei 1647 vervangen als kerkvoogd te Noordbroek. Het karspelarchief van Noordbroek 10) bevat stukken omtrent een geschil tussen Frerick Phebens en (zijn stiefzoon) Ubbo Memmens over het kerkvoogdijerschap van Noordbroek. De vraag was daarbij of de kerkehuren afgedragen zouden moeten worden aan pastor en kerkvoogden of aan de karspelvolmachten, Frerick Phebens trad daarop af (of werd tot aftreding genoopt) als kerkvoogd.

Een in november 1647 opgestelde lijst van kerkmeijers vermeldt hem voor een huur van fl 5 en 10 st.; deze lijst noemt ook zijn broer Focko Phebens (II.3) en voorts Remko Phebens (II.8*). Een lijst van deimattallen te Noordbroek dd. 23 juli 1630 noemt Frerick Phebens als een van de grotere landbezitters met 45¼ deimten 11).

Frerick Phebens wordt genoemd in een verzegeling betreffende landverkoop door zijn schoonzuster Ewe Elties (zie II.4) op 25 februari 1648.

Als volmacht van het Oldambt wordt hij genoemd op 25 oktober 1650 en 16 februari 1651; op 16 april 1651 vinden wij hem inzake de opbouw van de nieuwe molen te Noordbroek 12).

Voor het laatst wordt hij aangetroffen op 8 juli 1652 in het huwelijkscontract van Gebel Wibbens, een zoon van zijn broer Wibbo 13). Kort nadien is hij overleden; op 13 januari 1654 komt Bonneke Jochums als zijn weduwe en als legitima tutrix hunner kinderen voor, als zij land verkoopt. Op 29 mei 1655 verkoopt zij een huis.

Op 3 december 1656 is aangetekend in het protocol van verzegelingen van Noordbroek een request, waarbij verzocht wordt de kerkebanken, waarvan het gebruik op 11 november 1629 aan de nu zalige Frerik Phebens en Enneke was afgestaan, te mogen gebruiken.

De weduwe van Frerick Phebens wordt nog genoemd op 26 november 1655 in een geschil met de schatbeurder van Noordbroek 14) en op 5 augustus 1659 als gebruikster van provinciaal land 15). In het huwelijkscontract van haar zoon Phebo dd. 23 mei 1667 komt zij niet voor.

Bonneke Jochums, weduwe van Frerick Phebens, en haar zoon Phebo Frerix verkopen aan Nantko Edzers en Haycke (haar zuster) op 17 januari 1660 17 deimten land en kopen van dezelfde 17½ deimten land, gelegen in Bonneke's heerd en door Haicke geërfd van haar ouders 16).

Van Frerick Phebens zijn ons slechts uit zijn huwelijk met Bontke Jochums kinderen bekend:

PHEBO, volgt III.1

MEENTKE, gedoopt te Noordbroek 20 augustus 1643

JOCHUM, volgt III.2 ...

- 1) RA III a 15, 23 november 1612; a 16, 1 december 1612; a 17, 11 november 1615
- 2) RA XX a* (Eesterrecht), 19 december 1623
- 2a) men zie voor Sicko Jochums en zijn verwanten, de genealogie Tammen, in Nederl. Leeuw, XXXVI, maart-april 1918, kk. 66-75
- 3) RA V x (Zuidbroek) 4, 2 september 1626
- 4) RA V bb (Eexta) 1, 7 juni 1628
- 5) RA V O (Wagenborgen) 1, 10 mei 1630
- 6) RA V bb (Eexta) 1, 24 juni 1636
- 7) RA V dd (Winschoten) 5, 11 november 1642
- 8) RA V z (Scheemda) 4, 20 maart 1639
- 9) ibidem, 3, 1 februari 1637
- 10) Karspelarchief van Noordbroek, nr 115
- 11) ibidem, nr 31
- 12) StA 128, 25 oktober 1650, 16 februari en 16 april 1651
- 13) RA V z (Scheemda) 5, 8 juli 1652
- 14) StA 129, 26 november 1655
- 15) StA 130, 5 augustus 1659
- 16) RA V bb (Eexta) 2, 17 januari 1660

0—0

II.3 FOCKO PHEBENS

de tweede overlevende zoon van Phebo Frericks, zal omstreeks 1580 geboren zijn en huwde eind 1604/begin 1605 met SETYEN LUES. Het huwelijkscontract werd te Noordbroek verzegeld op 26 december 1604; dedigslieden aan zijn zijde waren zijn ouders Phebo Frericks en Meentke, en voorts Frerick Phebens, zijn broer, en de hopman Memmo Ubbens. Aan haar zijde compareren o.m. haar ouders LUE JURJENS en MARRYTIE.

Setyen, ook Ceyke gespeld, overleed vrij spoedig, en voor 16 april 1613 is Focko reeds hertrouwd met MARTYEN. Op 16 april 1613 gaan Lue Jurgens, Frerick Phebens en Focko Wybbens als voorstanderen over de twee kinderen van Focko Phebens en wijlen Ceyke een scheiding aan met de vaderen diens tweede vrouw Martyen.

Focko wordt genoemd in de reeds eerder vermelde acte van landscheiding met zijn broers en neefs op 4 november 1618.

Frerick en Focko Febens komen op 14 maart 1620 voor als dedigsmannen (waarschijnlijk wel aan de zijde van de bruidegom, doch aangegeven is zulks niet) in het huwelijkscontract tussen Hinrick Berends (dochterszoon van Lue Jurriens en Martien) en Bawe Nannes 1). Op 18 maart 1622 verklaren Focko Febens en Jurjen Lues, caverende voor zichzelf en voor zijn vader Lue Jurjens, van Johan Egbertz de goederen van Fokell Egbertz ontvangen te hebben.

Op 24 juni 1622 wordt hij genoemd als voormond over de kinderen van wijlen Frerick Eebelens en Ette, die met de voorstanders (sibbevoogd is Peter Brunnens die, na daartoe door Focko Phebens als voormond gerechtelijk was gedaagd, op 3 november 1620 gecondemneerd wordt als voogd aan te zweren 1a) twee akkers land verpacht aan Eltye, weduwe van Wibbo Ebels. Als voormond over genoemde kinderen komt Focko ook voor op 24 april 1627 en 19 november 1627.

Focko Febens en Martyen kopen op 23 februari 1623 van zijn neef Wibbo Gebels en diens vrouw Menye 1/3 deel in land, herkomstig van Gebel Freerks. Nog vermeld zal worden de scheidbrief van 17 september 1626, waarbij Focko Phebens 5 deimten land worden toebedeeld. Hoe hij echter in de boedel, waarin ook gerechtigd waren zijn neefs (als kinderen van Fockyen (Harckes?) en de kinderen van Imke Harokes, gerechtigd was, is ons niet bekend. Men moet echter concluderen, dat hij hierbij door zijn vrouw betrokken was. Van vaders- of moederszijde is medegerechtigheid uitgesloten (hij was de oudste noch de jongste zoon, zodat althans één van zijn broers dan als medegerechtigde moest zijn vermeld), evenals van de zijde van zijn eerste vrouw (zijn kinderen alsmede haar verwanten als bv. haar broer hadden dan vermeld moeten zijn). Gezien het feit, dat Focko voor een derde en de kinderen van Fockyen en Imke, die vrijwel zeker zusters waren, eveneens voor elk deel een derde gerechtigd waren, en in de verzegeling sprake is van landerijen, hen „van or L zalige Moeders” aangecërd, zou Focko's vrouw Martyen het enige kind geweest moeten zijn van een zuster van Fockyen en Imke Harckes.

Op 16 april 1625 verklaren Wibbo Phebens, zijn broer, en Eewe aan Hinrick Barents, Focke Febens en Focko Wypkes, voorstanders over de kinderen van Focko Phebens en wijlen Seycke 800 Emders glds. schuldig te zijn „welcke schulde van sekere verschoten penninge soe Focke op zal Febo Frericks ende Meentke landen verschoten hadde” afkomstig was. Op 27 nov. 1628 komen Hinrick Barents, Focke Phebens en Focko Wypkes voor als standers over de zoon Gebel Fockens; het andere kind moet inmiddels zijn gehuwd (zie hierna).

Focko Phebens wordt op 10 oktober 1625 gedechargeerd als voormond over Remko Frericks, zoon van Ettien (de volgende dag sluit Remko huwelijksvoorwaarden met Bijwe Ebbens, dochter van Ebbo Bunnens en Tyacke, met wie hij op 20 november 1625 te Noordbroek huwt).

Op 11 november 1630 verkopen Focke Phebens en Martien te Schildwolde 4 deimten land te Noordbroek. Hij wordt in de geciteerde lijst van deimattallen te Noordbroek dd. 23 juli 1630 genoemd met slechts 2¾ deimten; vermoedelijk zullen zijn goederen eerder te Schildwolde, waar meerdere leden van zijn familie hebben gewoond, hebben gelegen. Focke Phebens wordt op 6 en 13 mei 1639 zijlrechter genoemd 2); enige plaatsaanduiding ontbreekt echter.

Focko Phebes en Martien te Schildwolde verkopen op 13 maart 1639 7 deimten in een heerd land, door zijn broer Wibbo nagelaten. Op 3 december 1646 verkopen Focko Phebes en zijn zoon Gebel Fockens, mede caveerende voor hun vrouwen, land te Noordbroek.

Focko Phebes wordt nog genoemd op 20 juni 1648 in het te Zuidbroek venleden huwelijkscontract van Elito Wibbes, jongste zoon van zijn broer Wubbo. Voor 4 april 1654 moet hij zijn overleden; dan namelijk daagt Hilcke Haddens als voormond over de kinderen van Hayo Fockens, Hebel Fockens toe Schildwolde om te scheiden de goederen van wijlen de vader Focko Febens. Eiser wil scheiden naar de huwelijksvoorwaarden van Focko Febens; gedaagde stelt daarentegen niet gehouden te zijn aan de bepalingen van het tweede huwelijkscontract van zijn vader, aangezien hij noch zijn

voorstanders daarin hadden geconsenteerd. Eiser repliceert dat het gaat om de vaderlijke goederen, ten aanzien waarvan in beide huwelijkscontracten is bepaald, dat daarin zoons en dochters gelijkelijk zullen delen (hieruit volgt, dat uit het tweede huwelijk tenminste één dochter moet zijn geboren; het proces zou anders niet verklaarbaar zijn). De Hoge Gerichts Kamer stelt eiser in het gelijk 3).

Omtrent Focko's vrouw vonden wij na 1646 geen vermeldingen. Hoeveel kinderen Focko had, is niet nauwkeurig bekend. Uit het eerste huwelijk zijn twee kinderen bekend, die de moeder overleefden; uit het tweede huwelijk werden tenminste twee zoons geboren, terwijl uit het bovenstaande valt op te maken, dat er tenminste één dochter is geweest, die ten tijde van het proces in leven moet zijn geweest. Aanwijsbaar als kinderen zijn:

ANNA, volgt III.3

ex (1) GEBEL, volgt III.4

ex (2) HAYO, volgt III.5

HINDRICK, volgt III.6

? IMPKE, volgt III.7

DOCHTER, in leven 4 april 1654, verder onbekend

1a) RA IIIa 21, 3 november 1620

1) RA V bb (Eexta) 1, 14 maart 1620

2) HJK 870, fo 150 en fo 160

3) HJK 884, fo 146

II.4 WIBBO PHEBENS

was de jongste zoon van Phebo Frericks (I.1) en wordt voor de eerste maal genoemd in de hiervoor reeds genoemde scheidingsacte van land op 4 november 1618. Hij huwde in 1617 met EWE ELTIENS.

Op 20 juni 1619 verklaren Meentke, weduwe van Phebo Frerickx te Noordbroek, en haar zoons Frerick Phebens en Focko Phebens alsnog accoord te gaan met de huwelijksvoorwaarden, door Wibbo en Ewe gesloten op 11 augustus 1617 (het huwelijkscontract werd door ons in de Oldambtster verzegelingsprotocollen niet gevonden) en verkopen zij aan hen een huis met schuur „soe salige Phebo Frericksz up sin sterffdach achter gelaeten”.

Wibbo Phebens wordt op 2 april 1621 en later kerkvoogd te Noordbroek genoemd; het protocol van verzegelingen van Noordbroek geeft in 1627 het volgende: „Anno 1627 den 15 October is den Erb: Wibbe Phebens mede kerckvoget tho Nortbroeck in den heren gerust”; zijn broer Frerick volgde hem als kerkvoogd op.

Op 16 april 1625 verklaren Wibbe Phebens en Eeuwe 800 Emders glds. schuldig te zijn aan de voorstanders over de kinderen van zijn broer Focko (II.3).

Voordat Wibbo's weduwe hertrouwt, scheiden op 23 januari 1630 Frerick Phebens, Syrt Elties en Tonnis Jans, voorstanders over de kinderen van wijlen Wibbo Phebens en Ewe ener- en Ewe, geassisteerd door haar zwager Eppo Hilties anderzijds de boedel; zij koopt de boerderij met mobilia voor 5500 Emders glds. en kan op de koopprijs in mindering brengen haar inbreng ad 1500 Emders glds. Volgens de boedelscheiding resteert dan nog een te verdelen bedrag van 3000 Emders glds. (zodat Wibbo's inbreng bedragen moet hebben 1000 Emders glds.), waarvan haar de helft en haar kinderen eveneens een helft toekomt, zodat, aldus de scheidingsacte, elk kind

500 Emdr glds. ontvangt; op het oogenblik van de boedelscheiding waren dus drie kinderen in leven.

Op 20 februari 1630 gaat Ewe Elties huwelijksvoorwaarden aan met SYMEN ROELFS. Voor hem treden als dedigsliden op zijn broers Jan en Crijn Roelfs; aan haar zijde compareeren Siert Elties als broer, Tidde Reynts en Abeltien als zwager en zuster, en Focke Febens (zonder aanduiding; hij was een broer van haar eerste man). Het huwelijk wend te Noordbroek gesloten op 4 april 1630.

De voorstanders over de drie minderjarige kinderen van wijlen Wibbo Phebes verkopen op 6 november 1637 7 deimt land aan Symen Roelfs en Ewe; op 6 september hadden Siert Eltiens en Tonnis Jans sibbe- en vreemde voogd over de drie nagelaten minderjarige kinderen van Wibbe Phebens, te weten Impke, Eltie en Gebel, van de voormond Frerick Phebens 7 deimt land, gelegen in de heerd van wijlen zijn broer, gekocht. Op 13 maart 1639 verkopen Focko Phebens en Martien te Schildwolde (II.3) aan Frerick Phebens, Siert Eltiens en Tonnis Jans, voorstanders over Impke, Eltie en Gebel, kinderen van wijlen Wibbo Phebes, 7 deimten land, gelegen in een heerd, nagelaten door Wibbo Phebes.

Op 25 februari 1648 verkopen Ewe Eltiens, weduwe van Symon Roelfs, caverende voor haar zelve, Jacob Simons voor zich zelve, Julle Jacobs als voormond over Rene, dochter van Symon Roelofs, Crijn Roeleffs, Siabbe Mennens en Tiacko Wypckens als voorstanders over Wibbe en Claes, zoons van Symon Roelfs en Ewe, aan Hiltio Upkens en Imke Wibbens, en Eltio en Gebel Wibbens, geassisteerd door hun ooms Frerick Phebens en Syrt Elties, een huis met schuur, voor 2350 Car. glds. en een voor Wibbe Simons bedoelde gouden ducaat.

Symon Ruloefs overleed voor 12 oktober 1647; dan zweert Crijn Roelofs ter instantie van Ewe Eltjens te Noordbroek aan als voormond over haar kinderen bij Symon Ruloefs 1).

Ewe Elties weduwe van Symon Roelfs koopt op 13 april 1649 een huis van Augustinus Alberts en Ewe (dochter van Wibbo Gebels, zie III. 14). Enige tijd nadien is zij overleden.

Op 26 april 1652 ruilen Eltie en Gebel Wibbes, Hiltio Uipkes en Imke, alsmede Krine Roelofs sibbevoogd en Tiacko Wypokes vreemde voogd over Wibbe en Claes, kinderen van Symon Roelefs en Ewe, land met Albert Eppens; zij staan daarbij af land, gelegen in de Lange Mieden en naast land, toebehorende aan Frerick Phebens 2).

Op 20 februari 1654 delen Hiltio Upkes en Imke, Eltjo Wibbens en Elteke, en Gebel Wibbens ener- en de voorstanders over Wibbo en Claes, kinderen van Symon Roelfs en Ewe, de goederen van hun moeder Ewe.

Uit het huwelijk van Wibbo Phebes en Ewe Elties werden, voorzover bekend, drie kinderen geboren:

IMKE, volgt III.8

ELTJO, volgt III.9

GEBEL, volgt III.10

1) HJK 877, fo 168vo, 12 oktober 1647

2) RA V x (Zuidbroek) 8, 26 april 1652

II.5 FRERICK GEBELS

was de oudste zoon van Gebel Frericks (I.2) en wordt als zodanig uitdrukkelijk vermeld in een verzegeling dd. 27 november 1610, waarin zijn oom Phebo namens zijn broers optreedt. Frerick was toen blijkbaar reeds mondig en moet derhalve voor of omstreeks 1586 geboren zijn.

In 1614 huwt hij met JANTIEN OMKENS. Het huwelijkscontract is gedateerd 30 maart 1614; als dedigsliden aan zijn zijde treden op: Febo Frerix fenderich, Memmo Ubbens hopman en Hindrick Rotmers; familierelaties worden niet aangegeven; aangezien eerstgenoemde een oom en laatstgenoemde een aangehuwde oom van moederszijde was, is wellicht ook Memmo Ubbens een verwant geweest. Frerick's vrouw was een dochter van OMKE WIBBENS, die mede compareert; haar niet met name genoemde moeder was reeds overleden; zij was geheten ANNA, hetgeen uit enkele verzegelingen, waarin ook Frerick Gebels voorkomt, valt op te maken.

Zo verkopen op 30 november 1626 Frerick Gebels als voormond over wijlen Omko Wypkens en Jantiens jongste vaderloze pupil en Jantien als weduwe van Omko, aan Tyacko Sybels, Tyacko Wypkens en Berent Henricus, voorstanders over de kinderen van Omko Wypkens en wijlen Anna $\frac{1}{4}$ e deel in land. Op 29 juni 1627 verkopen Jantien, weduwe van Oomke Wypkens, alsmede Frerick Gebels en Jantien, nogmaals Frerick Gebels met Claes Gerdtz en Jannes Thomas, voorstanders over Wypke en Styne, kinderen van Oomke Wypkes, en Tiacko Sybels, Tiacke Wypkes en Berent Henricus, voorstanders over Bonno, kind van Oomke Wypkes uit zijn tweede huwelijk, de helft van een perceel land 1).

Op 28 juni 1630 compareert Frerick Gebels als vedder van de bruidegom in het huwelijkscontract tussen Luitien Peters, zoon van Peter Claessen en Jantien, met Poppe Reints; als oom van de bruidegom compareert de bovengenoemde Tyacko Wypkens.

Op 4 mei 1615 versetten Frerick Gebels en Jantien land, na 6 jaar wederom in te lossen voor 300 glds. 2). Op 29 april 1616 versetten zij een derde deel van een perceel land te Midwolderhamrik. Ook komt hij voor op 14 januari 1617 en 28 augustus 1618, terwijl hem op 13 november 1618 de bevoegdheid (hem door de Drost reeds ontzegd) om op te treden als (volgens eiser: pretentieuze) „opsiender van maete en gewichte” te Noordbroek (met twee andere personen) wordt ontzegd door Burgemeesteren en Raad van Groningen 2a). Op 4 november 1618 neemt hij deel aan de eerder genoemde landdeling. Op 1 februari 1622 spreekt hij pastor en diacoenen te Noordbroek aan tot betaling van 32 dldrs. 2a). Op 6 mei 1621 verkopen hij en zijn vrouw land te Noordbroek. Op 16 januari 1624 pacht hij land van Wibbo Wibbens en Eeuwe, die op 5 mei 1624 land verkopen, voor de goede levering waarvan Frerick Gebels zich borg stelt.

Een verzegeling van 27 december 1622 noemt hem „Vedder” van de reeds een zestal jaren tevoren overleden Febo Frerixs (I.1). Met zijn broer Wibbo en halfbroer Remko Phebens verset hij op 1 mei 1627 land te Midwolderhamrik.

Veelvuldig zijn de verzegelingen, waarbij Frerick Gebels en zijn vrouw geld lenen; zo op 10 september 1625 3), 14 februari 1628, 14 maart 1628, 27 april 1629, 26 mei 1629, 9 maart 1634, 13 april 1634, 6 mei 1635, 6 mei 1637 4), 9 mei 1640, 25 november 1641, 4 mei 1644 en 29 april 1646 4).

Op 28 december 1628 huren Frerick en Wibbo Gebels en hun vrouwen Jantien en Mennye van Tonko Jansen en Ouke twee akkers in een door hurders reeds bezeten heerd. De twee broers versetten op 2 mei 1629 aan

(hun verwant) Hindrick Rotmers te Midwolderhamrik, een aandeel in nieuwe landen, zoals zij van hun moeder Focktien Gebels hebben geërfd.

Op 15 november 1630 versetten Frerick en zijn vrouw land te Midwolderhamrik. Op 11 maart 1631 verkopen zij aan Ike, vrouw van Gerryt Tyarokx, een huis met schuur voor 3.000 dldr. en verhuren zij met zijn broer Wibbo aan haar voor negen jaren land. Op 8 oktober 1634 versetten Frerick Gebels en Jantien een akker land 5). Zij verklaren op 1 mei 1640 aan zijn broer Wibbo en diens vrouw Mennie wegens koop van land 200 glds. per deimt schuldig te zijn, terwijl zij van Focko Popkens te Schildwolde en Harcko Hindricks de eerste tennijn kooppenningen lenen. Op 5 mei versetten zij land; op 17 juni 1641 wordt door hen land verkocht evenals op 31 maart 1643, terwijl zij op 20 mei 1642 een overeenkomst over betwist land aangaan.

Na 29 april 1646 (zie boven) vonden wij Frerick Gebels niet meer vermeld

Zijn weduwe Jantien Oomkens verkoopt op 26 maart 1647 land te Midwolderhamrik. Op 23 juli 1647 verset zij als legitima tutrix harer vier kinderen, geassisteerd met Harcko Hindricks, neve van haar overleden man (aldus de acte), een akker land, waarvan de finale verkoop en overdracht plaats vindt bij verzegeling dd. 28 juli 1663.

Op 21 februari 1649 verkoopt Jantien Oomkens een perceel land te Noordbroek. Zij verklaart op 24 april 1650 bij het leven van haar man op 7 februari 1644 aan Mr Jan Roelfs (broer van Symon Roelfs, zie II.4) 8 deimten land verkocht te hebben, alsmede op 5 februari 1649 enkele kampen land aan anderen, waarbij het recht van uitdriфт voor Jan Roelfs uitdrukkelijk wordt voorbehouden. Op dezelfde dag verklaart zij op 8 oktober 1634 voor negen jaren land verpacht te hebben; zij verpacht dit land nu opnieuw.

De laatste maal wordt zij vermeld op 24 augustus 1651 in het huwelijkscontract van haar dochter Mette (III.12). Jantien Oomkens overleed voor 31 juli 1661, op welke dag een aandeel in haar nalatenschap wordt overgedragen.

Uit het huwelijk van Frerick Gebels en Jantien Oomkens werden blijkbaar vier kinderen geboren, althans vier kinderen, die de vader overleefden, aangezien de moeder op 23 juli 1647 uitdrukkelijk legitima tutrix harer vier kinderen wordt genoemd. Echter zijn slechts van drie kinderen de namen bekend:

FOCKTIEN, volgt III.11

METTE, volgt III.12

GEBEL, volgt III.13

DOCHTER, minderjarig op 23 juli 1647, overleden voor 31 juli 1661 (dat het vierde kind een dochter is geweest, is af te leiden uit de overdracht op 31 juli 1661 door Gebel Frericks aan zijn zuster Focktien van zijn aandeel in de hen van hun ouders en zusters aangeërfde goederen)

1) RA V x (Zuidbroek) 4, 29 juni 1627

2) ibidem, 2, 4 mei 1615

2a) RA III x, 18, 14 januari 1617 en 28 augustus 1618; x 20, 19, 13 november 1618; x 22, 1 februari 1622

3) ibidem, 4, 10 september 1625

4) ibidem, 5, 6 mei 1637 en 7, 29 april 1646

5) ibidem, 5, 8 oktober 1634

II.6 WIBBO GEBELS

de tweede zoon van Gebel Frericks (I.2), moet geboren zijn vóór 1590, aangezien hij op 25 april 1615 reeds mondig is; hij koopt dan voor 2100 glds. een huis met schuur en huurt daarbij voor 100 Emders glds. zes akkers van Frerick Eebels en Ette (welk echtpaar reeds op 5 mei 1606 te Noordbroek genoemd wordt.)

Hij huwde voor 27 april 1616 met Mennye Juriens. Op 17 februari 1626 maken Wibbo Gebels en Mennie, wonende te Meeden, een testamentaire beschikking aangaande hun goederen, aangezien bij het huwelijk, dat zij enige jaren geleden sloten, geen huwelijkse voorwaarden zijn gemaakt.

Aan zijn zijde compareert als dedigsmen Remko Phebens als broer, aan haar zijde Juriën Ockens als vader.

Op 27 april 1616 versetten Wibbo Gebels en Menje te Noordbroek, mede caverende voor zijn moeder Focktien, voor vijf jaren land te Midwolderhamrik 1). Op 14 september 1617 huren zij van de hiervoor genoemde Frerick Eebels en Ette een huis te Meeden met de beklemming van een heerd land; de weduwe van Frerick Eebels en de voorstanders over diens kinderen zeggen Wibbo Gebels op 22 januari 1621 de huur op doch na gedaan verzet wordt deze opzegging door Burgemeesteren en Raad van Groningen gecasseerd op 2 februari 1621 1A). Op 16 februari 1622 versetten Wibbo Gebels en Meenie wederom land 2). Op 23 februari 1623 verkopen zij aan zijn neef Focko Febens (II.3) en diens vrouw Martyen een derde land in land, afkomstig van wijlen Gebel Freerks; Wibbo en zijn vrouw wonen dan te Meeden, waar hij op 27 juni 1625 als getuige compareert 3). Ook in 1626 wonen zij daar nog, blijkens het bovenstaande; later echter gingen zij naar Schildwolde. Op 2 maart 1632 worden zij genoemd als wonende aldaar, wanneer zij wegens de koop van een huis verklaren 2394 daalders schuldig te zijn. Wibbo en zijn vrouw versetten op 13 december 1632 7 deimten land te Midwolderhamrik 4).

In het huwelijkscontract van Ocko Jurriens (zoon van Juriën Ockens en Tete) en Hindricktien Berents (doochter van Berent Tyens en Cornellighe) dd. 30 november 1629 wordt Wibbo Gebels zwager van de bruidegom genoemd.

Op 12 maart 1632 huurden Wibbo en Meenie van zijn neef Frerick Phebens (II.2) 33 deimten land te Noordbroeksterhamrik, terwijl zij 30 september 1636 van dezelfde reeds voordien gehuurd land aankopen. Bij verzegeling van 11 mei 1633 verklaren zij enig geld schuldig te zijn.

Tenslotte huren Wibbo Gebels en Menie op 1 mei 1646 te Noordbroek 10 deimten land. Kort nadien is Wibbo overleden.

Mennie Jurjens, weduwe van Wibbo Gebels, geassisteerd met haar „swagers” (schoonzoons) Augustinus Alberts en Jacob Baving (de naam van de laatstgenoemde is doorgehaald), verset op 27 maart 1649 voor negen jaren twee akkers land te Midwolderhamrik. Op 19 april 1653 komt zij voor als legitima tutrix harer drie minderjarige kinderen inzake de nalatenschap van Remko Phebens (II.8*). Nadien vonden wij haar niet meer genoemd; vermoedelijk overleed hij vòòr 29 nov. 1664, aangezien zij in het huwelijkscontract van haar zoon niet voorkomt.

Als kinderen van Wibbo Gebels en Menye Jurriens werden gevonden:

EWE, volgt III.14

FOCKTIEN, volgt III.15

TETIEN, volgt III.16

JURRIEN, volgt III.17

PHEBO, volgt III.18

- 1) RA V O (Wagenborgen), 1, 27 april 1616
- 1A) RA IIIa 21, 2 februari 1621
- 2) RA V kk (Meeden), 1, 16 februari 1622
- 3) idem, 1, 27 juni 1625
- 4) RA V O (Wagenborgen), 2, 13 december 1632

II.7 TYABBO GEBELENS

was de jongste zoon van Gebel Frericks (I.2) en Fockien en wordt mede genoemd in de acte van landscheiding dd. 4 november 1618; hij moet toen reeds mondig zijn geweest.

Aangezien hij niet genoemd wordt bij de scheiding der goederen van zijn moeder, waarbij haar drie zoons deze delen, op 16 februari 1623, bij deze scheiding verder niet blijkt van optreden namens of voor hem, en hij bovendien ook later nimmer is aangetroffen in enige acte, betrekking hebbende op zijn familie, moet hij voordien zijn overleden.

II.8* REMPKO PHEBENS

was een zoon van Focktien (Harckes?) uit haar tweede huwelijk (met N.N.) en een halfbroer van de hiervoor behandelde Frerick en Wibbo Gebels, met wie hij dikwijls genoemd wordt. Hoewel hij door afstamming niet behoort tot het hier besproken geslacht, wordt hij toch hier behandeld, aangezien hij blijkbaar meer in deze familie dan in die van zijn vader was opgenomen. Zijn voornam was Frerick Phebens-(II.2) en niet een lid van zijn vader's familie. Frerick Phebens treedt voor hem op bij de scheiding van de roerende goederen van zijn moeder op 16 februari 1623 en van haar landerijen op 22 juni 1625 met zijn halfbroers. Omdat hij bij laatstgenoemde scheiding nog niet mondig was, zal hij niet vóór 1601 zijn geboren.

Op 9 februari 1626 gaat hij huwelijkse voorwaarden aan met BAWE CLAESSEN, weduwe van Jacob Baving; als zijn dedigsliden compareren Frerick Gebels en Wibbo Gebels als broers en Frerick Phebens als neef (in feite neef van zijn halfbroers). Het huwelijk werd voltrokken te Noordbroek op 22 april 1626.

Op 6 april 1626 versetten Remko Phebens en Bawe een perceel land te Midwolderhamrik aan Hebo Frericks en Frouweke; de overeenkomst werd op 18 april 1626 wederom ontbonden, waarna het land aan een ander werd verset. Op 30 april 1628 lenen zij geld. Rempo Phebens en Bawe gaan op 9 oktober 1630 met Harcke Hindrix (zijn neef?) en Grete (waarbij Harcke mede caveert voor zijn vader Hindrick Rotmers) een landruil aan.

Op 14 januari 1632 wijzigen Rempko Phebens en Bawe enige bepalingen van hun huwelijkse voorwaarden dd. 9 februari 1626, waarbij de waarde van de inbreng nader wordt bepaald. Op 13 maart 1634 verkopen zij land, hem aangeërfd van zijn moeder, en in gebruik bij Hindrick Rotmers, aan (diens zoon) Harcke Hindricks.

wordt vervolgd.

Groninga

Mededelingenblad van de afdelingen „Groningen en Noord-Drenthe“ en „Winschoten“ van de Nederlandse Genealogische Vereniging

11e JAARGANG

NUMMER 3-4

MAART-APRIL 1965

Redactie :

T. Balk, J. H. Kruyer, F. Renssen en
O. D. J. Roemeling

Redactiesecretariaat

O. D. J. Roemeling, Schoutelaan 8, Haren

Abonnementsgeld:

voor leden van de N.G.V. f 9.—, voor
niet-leden f 11.50, te storten op postrek
nr. 1019484 ten name van de
Penningmeester van „Groninga“ te
Harkstede

In memoriam Mr. A. H. Stikker

Op 6 februari 1965 is overleden Mr. A. H. Stikker, een zeer enthousiast genealoog en een groot kenner van de Oldambtster geslachten. Zijn liefde voor zijn geboortestreek en zijn grote familiezin hebben hem tot deze liefhebberij gebracht.

Meer dan dertig jaar geleden heeft hij de stamlijsten van de afstammelingen van Reint Ebels (geb. 1648), waarvoor hij door zijn oom T. H. Stikker belangstelling gekregen had, in druk uitgegeven. Tijdens zijn verblijf in Indonesië wisselde hij met velen genealogische gegevens uit. Na zijn terugkomst in Nederland heeft hij als gestencild werk uitgegeven „Een familie van Galjootschippers, Commandeurs op Groenland en Friese Vermaners“, daarna „Het nageslacht van Gerrit Hendriks en Hermeke“, dat de familie Stikker behandelt en tenslotte „Het geslacht Meursing“. Het werk over de familie Stikker geeft veel aanknopingspunten met andere Oldambtster geslachten, vooral in de 17e eeuw. Het Drentse geslacht Meursing geeft reeds in 1628 een afsplitsing naar de provincie Groningen te zien (Hoogezand, Sappemeer) met verwantschappen aan bekende Groningse families.

Nadat ik al enige jaren schriftelijk contact op genealogisch gebied met de heer Stikker had, verhuisde de familie Stikker naar Driehuis. Hier leerde ik naast de genealoog ook een andere heer Stikker kennen: een man met een grote wetenschappelijke belangstelling op economisch gebied en een sterk sociaal voelend mens. Door zijn echt Groningse humor, die voor ieder een verkwikking was, leerde ik de aard van de Groninger beter kennen, maar kreeg ook een beter inzicht in de vroegere sociale verhoudingen in die provincie.

Dankbaar zijn we voor hetgeen de heer Stikker als genealoog heeft gedaan, maar meer nog voor de vriendschap, die ieder, die hem kende, van hem mocht onder vinden.

Driehuis, 10 februari 1965

H. L. G.

Vervolg van: *De afstameling van het geslacht Wibbens*
door Drs. O. D. J. Roemeling

Rempko Phebens maakt zijn testament op 18 december 1640. Hij legateert daarbij aan de diaconie van Noordbroek 50 dldr. Als erfgenamen van zijn ten huwelijk aangebrachte goederen, die afkomstig zijn van moeders zijde, institueert hij zijn halfbroer Frerick en Wibbo Gebels. Zijn halfbroer en halfzuster aan vaderszijde ontvangen 50 dldr. samen, als zijnde dit van vaderlijk erfdeel (waaruit wel een indruk omtrent de sociale status van Rempko's vader kan worden verkregen; hij moet financieel verre de mindere zijn geweest van de eerste man van zijn vrouw, hetgeen mogelijk verklaart waarom zij ook na het overlijden van haar tweede man altijd weduwe van Gebelo Frericks wordt genoemd. De veronderstelling dat Rempko een onecht kind geweest zou zijn, wordt alle kracht ontnomen door het feit, dat in het testament sprake is van zijn halfbroer en -zuster van vaderszijde). Na Rempko's overlijden zal zijn weduwe Bawe het restant van de boedel ontvangen, hetgeen Frerick en Wibbe Gebels toezeggen.

Op 31 maart 1646 transporteren Rempko Phebens en Bawe twee aankomstbrieven, gedateerd 20 april 1632 en 29 maart 1643.

Zoals hiervoor vermeld, was Bawe Claessen eerder gehuwd met Jacob Baving te Noordbroek (huwelijkscontract dd. 14 mei 1617; zij was waarschijnlijk een dochter van **CLAES ALBERTS** en **TETYN**). Uit dit huwelijk werd een zoon **JACOB BAVING** geboren, die in 1643 huwde met Focktien Wibbes, dochter van Wibbo Gebels en Mennie (zie hiervoor III.15).

Op 22 november 1648 testeert Bawe Remkens, waarbij zij bepaalt, „dat om reden haer hyr toe moverende”, haar goederen niet zullen vererven op haar zoon Jacob Baving, maar op diens kinderen. Rempko Phebens en Bawe, en Jacob Baving en Focktien verkopen op 19 januari 1649 een aantal graven te Noordbroek. Nadien vonden wij Bawe niet meer genoemd.

Bij verzegeling dd. 1 juni 1649 verklaart Harcko Hindricks op 13 maart 1634 van Rempko Phebens gekocht te hebben een perceel land te Midwolderhamrik; in deze verzegeling worden ook Harcko's vader, wijlen Hindrick Rotmers, en stiefmoeder, Anne, genoemd.

Rempko Phebens overleed voor 9 april 1652 (zie bij III.14). Uit zijn huwelijk met Bawe Claessen is ons slechts één kind bekend:

FRERICK, gedoopt te Noordbroek 5 november 1626; jong overleden.

— o —

Bijvoegsel

Omtrent de familie van Focktien, de vrouw van Gebel (I.2) kan aan de hand van te Noordbroek verleden verzegelingen het volgende worden medegedeeld: de familie zal afkomstig zijn geweest uit Midwolda of Midwolderhamrik; leden van de familie waren althans aldaar gegoed.

Blijkens een verzegeling van 18 maart 1616 zijn erfgenamen van **HARCKO TYABBENS** en **EWÉ**: Sibrant Hindricks en Ye, Hendrick Rotmers en Imke, en Fockyen Gebelens. De niet nader met name aangeduide erfgenamen van Harcko Tyabbens worden reeds op 2 maart 1598 genoemd 1).

Een dochter van Sybrant Hindricks en wijlen Feye, Eebo, gaat op 21 september 1629 huwelijksvoorwaarden aan met Hebelo Hermans; daarbij wordt Frerick Phebens (II.2) als haar voormond genoemd.

Hindrick Rotmers woonde te Midwolderhamrik; blijkens een verzegeling dd. 27 september 1626 was hij gehuwd geweest met Imcke Harckes (zie ook bij I.2). Op 13 maart 1634 was hij reeds gehuwd met Anna N., volgens een verzegeling van 1 juni 1649 (hij was toen reeds overleden).

— 18 —

Op 25 februari 1637 huwen te Midwolda Eltie Enens en Euwe, dochter van Hindrick Rotmers 2).

Op 4 augustus 1638 verset Evertjen Hindricks, weduwe van Jan Hindricks, aan „haer L. vader” Hindrick Rotmers en diens vrouw Anna enig land, dat haar, Evertien, is aangeërfd van haar moeder Impke en haar broer Tyabbe. Evertien Hindricks ging op 25 februari 1634 huwelijksvoorwaarden aan met Johan Hindricks (voor wie Diurcko Hindricks als broer caveert); aan haar zijde treden op: Hindrick Rotmers vader, Harcko Hindricks broer en Frerick Gebels 3).

Op 28 februari 1641 vindt een scheiding plaats tussen de erfgenamen van Jan Hindricks en (zijn eerste vrouw) Tettie, namelijk: Derck Willems en Gretie, Hayo Sibrants en Leefke, en de voorstanders over Hindrick en Annie, zijnde de beide laatstgenoemden en Gretie en Leefke kinderen van Jan Hindricks en Tettie, enerzijds, en Evertien Hindricx, Jan's tweede vrouw, met haar kinderen Rotmer en Tettie.

Harcko Hindricks, zoon van Hindrick Rotmers en wijlen Immecke, en Grete, dochter van Syadde Mennes en Jantien, sluiten in 1625 (tussen 24 maart en 15 mei) een huwelijkscontract, waarbij als zijn dedigsmannen compareren zijn vader en de gebroeders Frerick en Wibbo Gebelens. Aan haar zijde treden op haar ouders en Peter Jansen als oom. Getuige bij de verzegeling is Frerick Phebens 4). Harcko en Gretie hadden o.m. een zoon Rotmer Harckes, die op 11 februari 1656 huwelijksvoorwaarden aangaat met Buntke, dochter van Toncko Ulpherts en Edzke; zijn vader is daarbij aanwezig, zijn moeder is reeds overleden.

Harcko Hindricks treedt o.m. op als voormond over Gebel, zoon van Frerick Gebels en Jantien Oomkens (zie II.5). Op 23 juli 1647 wordt hij genoemd als neef van wijlen Frerick Gebels en op 24 augustus 1651 als neef van diens dochter Mette.

Op 17 september 1626 treedt hij bij een landscheiding op mede namens zijn broer (niet met name bekend) en zusters; of hij naast de hiervoor genoemde Eewe en Evertie nog andere zusters had, hebben wij niet nagegaan en met zijn broer de reeds voor 4 augustus 1638 gestorven Tyabbe is bedoeld, blijkt niet, doch is wel waarschijnlijk.

Uit bovenstaande gegevens kan met vrij grote zekerheid worden aangenomen, dat Focktyen (oo Gebele Frericks, I.2), Fey of Ye (oo Sibrant Hindricks) en Impke (oo Hindrick Rotmers) zusters waren; zij zullen dochters zijn geweest van de hiervoor genoemde Harcko Tyabbens en Ewe. Harcko Tyabbens zal dezelfde zijn geweest als Harcke Tyabbens, die in 1571 genoemd wordt onder de inwoners van Midwolda 5).

Op enigerlei wijze was, zoals hiervoor werd opgemerkt, Focko Phebens (II.3) betrokken bij een landscheiding met de kinderen van Fockyen en Imke Harckes. Op 17 september 1626 scheiden Focko Phebens (voor een derde gerechtigd), Frerick Gebels, Wibbo Gebels en Rempko Phebens (samen voor een derde gerechtigd), en Harcko Hindricks voor hem, zijn broer en zusters (samen voor een derde) landerijen te Schildwolde, zoals „De selve Landen ende grunden or Luiden van or L zalige Moeders is angearvet”. Wegens overbedeling moeten Frerick Gebels c.s. aan Harcko Hindricks c.s. uitkeren 10 Emders glds.; op 27 september 1626 verkopen Wibbo Gebels en Remko Phebens hun verkregen deel in het land te Schildwolde aan Focko Febens, mits deze de door hen verschuldigde 2/3 delen van voornoemde 10 Emders glds. uitkeert aan de kinderen van Hindrick Rotmers en wijlen Imcke Harckes.

Hiervoor werd gesteld, dat Focko's vrouw in deze boedel gerechtigd ge-

weest moet zijn en niet hij sui iuris. Dit kan dan slechts via de staak van Sibrant Hindricks en Jye; waarom dan echter hun dochter Eebo, die in 1629 huwt (zie hiervoor) niet is genoemd, is een raadsel.

- 1) RA V jj (Midwolda) 1, 2 maart 1598
- 2) DTB Midwolda
- 3) RA V O (Wagenborgen) 2, 25 februari 1634
- 4) ibidem, 2, 1625
- 5) vgl. „Gruoninga”, 1964, p. 60

DERDE GENERATIE

III.1 PHEBO FRERICKS

was de oudste zoon van Frerick Phebens (II.2) en diens derde vrouw Bonneke Jochums en werd te Noordbroek gedoopt op 14 februari 1641. Reeds in 1663 1) en op 31 oktober 1664 treedt hij op als volmacht van het karspel Noordbroek. Inzake een landruil vindt men hem reeds genoemd met zijn moeder op 17 januari 1660.

Als karspelvolmacht uit het Oldambt wordt hij aangetroffen op 26 juni 1668, 12 november 1669, 18 februari, 25 maart, 6 mei, 10 juni en 2 september 1670; als volmacht voor Noordbroek op 12 februari 1669 en 30 januari 1673 2).

Op 25 augustus 1667 huwde hij te Noordbroek met **ABELTIEN DIURCKENS**. Het huwelijkscontract werd te Noordbroek opgesteld op 23 mei 1667 en aan zijn zijde mede getekend door: Jochem Frericks broer, Gebel Fockens en Gebel Wibbens neven, Eltie Sierts neef. Aan haar zijde compareren de hopman **DIURCKO OWENS** en **FOSSIEN** als ouders, Rinolt Clinge als neef, en Eltio Wibbens als oom.

Abeltien wordt niet genoemd in de genealogie Diurcken 3), wel echter haar vader, die in 1643 huwde met Foske Luwertz, wier zuster Eelke Luwertz was gehuwd met Eltio Wibbens, volle neef van Phebo Frericks (men zie voor Eltio: III.9). Rinolt Clinge was een kleinzoon van Rinnolt Diurcken, mede de grootvader van Diurcko Owens 4).

Door zijn huwelijk was Phebo Frericks geparenteerd aan de voornaamste geslachten in de stad Groningen en het Oldambt. Hij wordt in 1675 zijlvest en komt nog in 1694 als zodanig voor 5). Kort voor of op 23 december 1678 volgt hij Haye Sypkens als kerkvoogd van Noordbroek op; voor het laatst wordt hij als kerkvoogd vermeld op 19 november 1695; de volgende verzegeling, dd. 10 december 1695, noemt in zijn plaats een geëli-geerde karspelman, terwijl zijn broer Jochum Frericks reeds op 14 januari 1696 als kerkvoogd voorkomt.

Op 4 juli 1673 komt Phebo Frericks voor als neef van Toncko Egbertz te Scheemda in diens huwelijkscontract 6). Bij een op 26 april 1689 verleden verzegeling stelt hij zich borg 7).

Phebo Fredricks overleed op 29 november 1695 en werd begraven in de kerk van Noordbroek; zijn grafzerk noemt hem zijlvest en kerkvoogd aldaar. Voor de wapens op zijn grafzerk wordt naar de inleiding verwezen. Zijn vrouw moet voor 8 september 1679 zijn gestorven, hetgeen valt af te leiden uit een verzegeling, op die dag verleden, waarbij Phebo Fredricks, Jochum Fredricks en diens vrouw Eeuwe land versetten; dezelfden versetten op 25 mei 1680 een huis cum annexis. Zou Phebo's vrouw dan nog in leven zijn geweest, dan zou zij in de verzegelingen moeten zijn genoemd.

Uit het huwelijk van Phebo Fredricks en Abeltien Diurckens werd geboren **FRERICK**, gedoopt te Noordbroek 23 augustus 1674; zijn vroegere

levensloop werd door ons niet gevolgd.

- 1) Archief van het karspel Noordbroek, nr 100 (zie ook de nrs 109, 110, 111 (1673))
- 2) Resol. Gedeput. Staten van Stad en Lande, StA 133, 134, 135, op de aangegeven data
- 3) Nederlandsche Leeuw 1963, kk. 94-95 en 415-417
- 4) ibidem, k. 96
- 5) Archief van het karspel Noordbroek, nr 2 (stukken met betrekking tot zijn verkiezing), 3 (commissie als zijlvest 1675, 1687), voorts nrs 4, 47 (1689), 54, 124 (1694)
- 6) RA V jj (Midwolda) 2, 4 juli 1673
- 7) als onder 2, StA 145

III.2 JOCHUM FRE(D)RICKS

was de tweede zoon van Frerick Phebens (II.2) en Bonneke Jochums en werd te Noordbroek gedoopt op 23 februari 1645. In het begin van 1696 volgde hij zijn (overleden) broer Pebo op als kerkvoogd van Noordbroek; vanaf 14 januari 1696 wordt hij als zodanig genoemd. Hij zal hem ook als zijlvest zijn opgevolgd; bij zijn overlijden althans wordt hij kerkvoogd en zijlvest genoemd. Volgens de tekst van zijn (blijkens informatie van de Heer A. Pathuis thans niet meer aanwezige) grafsteen overleed hij, oud 62 jaren, op 4 mei 1706. Voor de wapens op de zerk zij weer naar de inleiding verwezen, 1).

Op 21 juni 1676 huwde hij te Hoogezand op attestatie van Noordbroek met **EEUWE GEBELS** 2), gedoopt te Noordbroek op 8 november 1657 als dochter van Jochum's volle neef **GEBEL WIBBES** (III.10) en **AYELCKE IPES**. Eeuwe overleefde haar man vele jaren en stierf op 4 maart 1733, oud, volgens het grafschrift, 76 jaren. Zij werd naast haar man in de kerk te Noordbroek begraven 3).

Op 8 augustus 1681 lenen Jochum Frericks en Eeuwe geld.

Uit hun huwelijk werden de volgende kinderen geboren (wier verdere levensloop niet werd gevolgd) (alle gedoopt te Noordbroek):

FREDERICK, gedoopt 14 oktober 1677

AYELKE, gedoopt 5 januari 1679

BONNEKE, gedoopt 19 december 1680

BONNEKE, volgt IV.1

FRERIK, gedoopt 12 januari 1684

ENNEKE, gedoopt 22 februari 1685

FREDRIK PHOEBENS, gedoopt 11 juli 1686

FREDRICK PHOEBENS, gedoopt 16 oktober 1687

ENNEKE, gedoopt 23 november 1690

FREDERICK FEBENS, gedoopt 14 april 1693

GEBEL WIBBES, gedoopt 30 augustus 1695

- 1) Grafschriftenboek van Stad en Lande, p. 261
- 2) DTB Hoogezand
- 3) als onder 1

III.3 ANNA FOCKENS

moet het oudste kind zijn geweest van Focke Phebens (II.3) en Seyeke Luens, hetgeen gereconstrueerd kan worden uit de volgende gegevens: op 2 mei 1626 kwiteren **OCKE PETERS** en **ANNA** e.l. haar gewezen voor-

standers Hindrick Berentz, Focko Phebens en Focko Wypkes (die op 16 april 1625 genoemd worden als voorstanders over de kinderen van Focko Phebens en Ceyke (uit een andere verzegeling blijkt, dat er twee pupillen waren) en later als voorstanders over de zoon Gebel alleen) voor de ontvangst van de goederen van haar moeder, wijlen Seyeke Luens voorzover deze haar, Anna, competeren. Op 31 januari 1627 verklaart Ocko Peters aan evengenoemde voorstanders over Gebel Fockens geld schuldig te zijn wegens scheiding van de goederen van zijn overleden vrouw Anna met haar „vrunden”.

Uit een en ander kan het volgende worden geconcludeerd: Anna (haar patronym vonden wij niet) huwt na 16 april 1625, doch voor 7 maart 1626 met Ocke Peters. Op laatstgenoemde datum kopen zij van zijn stiefmoeder Rhene Aytens haar aandeel in een huis te Scheemderhamrik; de aandelen daarin van zijn broers en zusters verwierven zij op 29 april 1626. Ocke Peters was een zoon van **PETER CORNELIS** en **HAYCKE** te Scheemderhamrik. Ocke's vrouw Anna overleed voor 31 januari 1627; de scheidingsacte tussen haar man en haar „vrunden” werd door ons niet gevonden, evenmin als een huwelijkscontract. Hun copulatie is niet in het Trouwboek van Noordbroek ingeschreven, zodat zij elders zullen zijn gehuwd.

Op 14 februari 1628 gaat Ocke Peters huwelijksvoorwaarden aan met Abeltyen Syaddes; zijn verdere levensloop hebben wij niet gevolgd.

III. 4 **GEBEL FOCKENS**

was de zoon van Focko Phebens (II. 3) uit diens eerste huwelijk en werd voor 1613 geboren, vermoedelijk omstreeks 1606. Op 31 januari 1627 verklaart Ocke Peters te Scheemderhamrik geld schuldig te zijn aan de voorstanders over Gebel Fockens, zoon van Focke Phebens en wijlen Seyeke, wegens scheiding van de goederen van Ocke's vrouw, Anna, met haar „vrunden” (zie III. 3). Op 27 november 1628 worden Hinrick Barents, Focke Phebens en Focko Wypkes als zijn voorstanders genoemd; hij compareert dan zelve met deze voorstanders, met de voorstanders over de kinderen van Jurrien Lues (broer van zijn moeder) en met zijn vader; zij verkopen dan land.

Op 3 mei 1632 verklaart Gebel Fockens, mede caverende voor zijn vrouw **HEBBELE**, van zijn gewezen voorstanders Hindrick Barentz, Focko Febens (zijn vader) en Focko Wypkens rekening en verantwoording ontvangen te hebben 1). Waarschijnlijk zijn zij kort voordien gehuwd; huwelijksinschrijving noch huwelijkscontract werden gevonden. Omtrent de afstamming van Hebbele is ons niets bekend.

Op 12 juli 1639 zweert Gebel Fockens aan als vreemde voogd over de kinderen van Rinne Hillies en Martien 2).

Zijn vader, hijzelf en hun respectieve huisvrouwen (niet met name genoemd) verkopen op 3 december 1646 land te Noordbroek. Over Gebel en zijn vrouw is weinig bekend; zij woonden te Schildwolde, van welk kerkspel de bronnen eerst later aanvangen.

Hebel Fockens toe Schildwolde wordt op 4 april 1654 gedaagd door de voormond over de kinderen van Hayo Fockens (III. 5) om de goederen van de vader Focko Febens te scheiden (zie verder onder II. 3).

Gebel Fockens hertrouwt in 1660 met **GEERTRUIT JANS**, weduwe van Eltio Harmens. Het huwelijkscontract werd te Noordbroek opgesteld op 27 juni 1660; dedigslieden aan zijn zijde zijn: Hindrick Gebels zoon, Hindrick Fockes broer en Claes Ates zwager; aan haar zijde o.m. haar zoon Harmen Elties. Op 4 juni 1665 komen Gebel Fockes en vrouw met attestatie van Schildwolde naar Noordbroek 3)4).

Geertruit Jans, nu huisvrouw van Gebel Fockens, verklaart op 31 mei 1666 200 glds. schuldig te zijn. Op 20 juni 1668 delen Gebel Fockens en Geertruyt ener- en Seicke Fockes anderzijds 6 deimten land; „Jurrien luys ende menie anpart van wegens lant blijft bij Gebels lant, ende lisabets anparte land verblijft bij Seike lant”. Jurrien Luyes was, als bovenvermeld, een oom van Gebel Fockens. De plaats van Seicke Fockes in dit geheel is niet duidelijk. Zij was geen volle zuster van Gebel Fockens (diens enige volle zuster, Anna, was reeds jong overleden, zonder kinderen nagelaten te hebben); als zijn halfzuster echter zou zij niet gerechtigd zijn in een boedel, waarop haar broer door zijn moeder aanspraken kon laten gelden. Of zij een dochter van Gebel Fockens is geweest, is echter ook twijfelachtig, doch niet uitgesloten; zij kan bij testament als medebegunstigde zijn aangewezen. Voorlopig zal zij echter als dochter opgevoerd worden in dit overzicht.

Op 14 februari 1671 verklaren Focko Jurriens en Menie te Schildwolde aan hun (= haar?) vader Gebel Fockens 1000 dldrs. schuldig te zijn wegens de koop van een huis en plaats. Gebel Fockens neemt op 27 mei 1675 en 17 mei 1680 geld op. Op 3 juli 1676 wordt hij ouderling van Noordbroek genoemd, evenals op 10 mei 1681 (met zijn neef Gebel Wibbens). Nadien vonden wij hem niet meer genoemd.

Zijn vrouw vonden wij na 20 juni 1668 niet meer vermeld; waar zij in de verzegeling van 14 februari 1671 niet wordt genoemd, zal zij voordien zijn overleden.

Als kinderen van Gebel Fockens werden (vermoedelijk c.q. aanwijsbaar gevonden):

SEICKE, volgt IV.2

HINDRICK, volgt IV.3

MENIE, volgt IV.4

- 1) RA V z (Scheemda) 3, 3 mei 1632
- 2) HJK 870, fo 223vo, 12 juli 1639
- 3) Handelingen van de kerkeraad van Noordbroek
- 4) HJK 888, 18 oktober 1659 noemt Gebel Fockens (in de omgeving van Slochteren); 891, 5 juli 1662 te Schildwolde

III. 5 HAYO FOCKENS

was een zoon van Focko Phebens (II.3) uit diens tweede huwelijk. Aangaande hem is verder niets bekend; in de protocollen van Noordbroek vonden wij hem nimmer genoemd. Hij moet zijn overleden voor 4 april 1654 en liet onmondige kinderen na, over wie Hilcke Haddens in 1654 voormond is. Deze daagt Hebel Fockens (III.4) tot scheiding van de goederen van de vader Focko Febens. Uit de betrokken notitie volgt, dat Hayo uit het tweede huwelijk van zijn vader moet zijn geboren 1)

Over zijn nageslacht is ons verder niets bekend.

- 1) HJK 884, fo 146, 4 april 1654

III. 6 HINDRICK FOCKENS

is slechts door het huwelijkscontract van Gebel Fockens (III.4) dd. 27 juni 1660 als diens broer bekend; hij moet uit het tweede huwelijk van Focke Phebens (II.3) zijn geboren. Verdere gegevens over hem ontbreken.

III. 7 IMPKE FOCKENS

van Schildwolde, huwde te Noordbroek op 18 mei 1656 met **JAN STICKER**. Een huwelijkscontract werd niet gevonden. Zij overleed op 23 mei 16. . oud circa 30 jaren, en werd met haar zoontje te Noordbroek be-

graven. De grafzerk toont twee wapens:

rechts: een hart, kruislings met twee pijlen;

links: twee tegen elkaar springende leeuwen 1).

Het eerstgenoemde wapen is aanwijsbaar dat van de familie Stikker; het tweede moet dus door de familie van Impke Fockens gevoerd zijn. De genealogie Stikker 2) vermeldt dat zij wellicht in 1660 stierf. Haar man hertrouwde met **DIEUVERTJE VAN LINGEN**.

Haar plaats in deze familie is, door gebrek aan bronnen, niet nader vast te stellen. Dat zij een dochter was van Focko Phebens, is echter wel zeer waarschijnlijk.

1) Grafschriftenboek van Stad en Lande, p. 260

2) Mr A. H. Stikker: De nakomelingen van Gerrit Hendricks en Hermeke (genealogie Stikker)

III. 8 IMKE WIBBENS

dochter van Wibbo Phebens (II.4) en Ewe Elties, zal geboren zijn omstreeks 1620. In 1640 huwde zij met **HILTIO UPKENS**. Het huwelijkscontract, opgesteld 1 juli 1640, noemt als dedigsliden aan haar zijde: Symon Roelfs en Ewe Elties, stiefvader en moeder, Frerick Phebens principaal voormond en oom, Tonnis Jans vreemde voogd, Focko Phebens en Eppo Hiltiens, ooms.

Hiltio Upkens was een zoon van **UBCKO SEBES** en **ICKE HILTIES** te Midwolderhamrik en was een lid van een tak van het onder III.1 reeds vermelde geslacht Diurcken; in de aldaar aangehaalde genealogie van dit geslacht komt deze tak niet voor.

Eppo Hiltiens, oom van Imke Wibbens, was eveneens een oom van Hiltio Upkens, namelijk van diens moederszijde; aan de zijde van Imke was hij een aangehuwde oom, eveneens van moederszijde.

Hiltio Upkens was reeds tweemaal weduwnaar; hij was eerst in 1629 gehuwd met Focke Bonnens en daarna in 1634 met Euwe Hayes.

Hij en zijn derde vrouw dechargeren haar gewezen voorstanders op 7 februari 1642. Uit hun huwelijk werden, voorzover bekend, vijf kinderen geboren, die alle te Scheemda werden gedoopt:

Upcke, ≈ 20 maart 1642

Wibbo, ≈ 18 juni 1643

Ewele, ≈ 18 mei 1645

Upcke, ≈ 3 oktober 1647

Phebo, ≈ 17 februari 1650

Hiltio Upkens wordt op 20 februari 1654 nog genoemd in de scheidingsacte van de goederen van zijn schoonmoeder. Mogelijk was hij op 23 oktober 1657 nog in leven; bij een verzegeling dd. 22 september 1655 is in margine aangetekend: „afgehaelt voor Gebel Wibbens noie uxoris door Hiltie Upkens Sone Wibbe den 23 octob 1657” 1). In het huwelijkscontract van zijn zwager Gebel Wibbens dd. 22 december 1656 komt hij echter niet voor; wel treedt zijn vrouw als getuige op. In ieder geval is hij overleden voor 14 februari 1659; Imke Wibbens, dan weduwe genoemd, verkoopt op deze dag land te Stootshorn aan haar broer Gebel.

In 1659 (de datum is niet nader te bepalen door een hiaat in het huwelijksprotocol van Scheemda) huwt Imke Wibbens met **WIERT BOELENS**; deze was een zoon van **BOELO REENTZ** en **WYE HAYCKENS**. Het huwelijkscontract, gedateerd 22 februari 1659 2), noemt als zijn dedigsliden: Hillebrant Boelens, Lodewijck Andries*, Evert Everts, Wiert Popkens en Dries Jurjens* (de met * gemerkte personen zijn leden van het

geslacht Lohues). Aan Imke's zijde compareerden: Eltio en Gebel Wibbens als broers, Wibbe Symens halfbroer, Eltio Sierdtz en Phebo Frerix neefs.

Uit dit huwelijk werd geboren:

Boele, \approx 17 mei 1660 te Scheemda

Op 11 juli 1668 scheiden Hillebrand Boelens, Gebel Wibbens en Mr Cornelis Eylerts als voorstanders over Boele, zoon van wijlen Wiert Boelens en wijlen Imke ener- en Tjakko Ubkens, Eltie Wibbens en Reynder Claesen, voorstanders over de vier kinderen van Hiltio Uipkens en Imke, waarvan Wibbo, Ewel en Upko Hilties anderzijds mede compareren, de boedl aan de hand van de inventaris en naderhand opgestelde verzegeling dd. 11 juni 1666 3).

Op 9 maart 1673 scheiden de kinderen van Hiltjo Oupkens en Imke Wibbes hun mandelige goederen.

- 1) RA V bb (Eexta) 2, 22 september 1655
- 2) ibidem, 22 februari 1659
- 3) ibidem, 3, 11 juli 1668

III. 9 ELTJO WIBBENS

de oudste zoon van Wibbo Phebes (II.4) en Ewe Elties, werd gedoopt te Noordbroek op 3 april 1625. In 1648 huwde hij met **ELTEKE SISEN**, dochter van **Ds HENRICUS SISO**, predikant te Zuidbroek, en **JANTIEN SICKENS** (zuster van Annetien Sickens, vrouw van Frerick Phebens (II.2), oom van Eltjo Wibbens). Het huwelijkscontract werd te Noordbroek opgesteld op 20 juni 1648 en noemt als zijn dedigsliden: Ewe Eltiens moeder, Gebel Wibbens broer, Hiltio Uipkens en Imke, zwager en zuster, Focko Phebens, Eppo Hiltiens en Syrt Eltiens als ooms. Aan de zijde van de bruid compareren o.m. haar vader en haar stiefmoeder, Roelefjen (Birza).

Op 3 maart 1648 koopt Eltio Wibbens een huis, staande op land, behoord hebbende aan zijn vader. Eltio Wibbens en Elteke en zijn broer Gebel Wibbens verkopen op 21 mei 1651 een huis. Op 5 mei 1653 kopen Eltio Wibbens en Elteke $5\frac{1}{2}$ deimten land te Noordbroeksterhamrik. Hij en zijn vrouw worden voorts genoemd bij de scheiding van de goederen van zijn moeder op 20 februari 1654. Kort nadien is Elteke overleden: wanneer Eltjo op 21 februari 1656 geld uitleent en tevens een huis verkoopt, wordt zij niet genoemd. Evenmin komt zij voor onder de getuigen in het huwelijkscontract van haar zwager Gebel Wibbens op 22 december 1656, waarin wel haar man voorkomt, die daarin brouwer genoemd wordt.

Op 24 mei 1657 hertrouwt Eltio Wibbens met **EELKE LUWERTZ**, dochter van **LUWERT BOELEN**s en **ABELE WILDRICKS** en halfzuster van Bonnecke Jochums, de derde vrouw van Eltjo's oom, Frerick Phebens (II.2).

Eelke wordt op 7 mei 1657 als lidmate te Noordbroek aangenomen 1).

Op 26 mei 1659 gaan Eltio Wibbens en Eelke een landruil aan met Oomke Hayens en Frouke. Nadien werden zij te Noordbroek niet aangetroffen.

Wel wordt Eltio Wibbes op 7 april 1663 genoemd als oom van de bruid in het huwelijkscontract van Doetien Nantkes (dochter van Nantko Edzards en Haicke Jochums, zuster van bovengenoemde Bonnecke Jochums, vrouw van Frerick Phebens, wiens zoon Phebo Frerix (III.1) als neef van de bruid compareert) 2); voorts als oom van Upko Hilties in diens huwelijkscontract dd. 25 maart 1672 2) en van Ewele Hilties in haar huwelijkscontract dd. 25 maart 1672 2), twee van de vier kinderen van zijn zus-

ter Imke, over wie hij, blijkens de sub III.8 aangehaalde verzegeling dd. 11 juli 1668 voormond was.

Van kinderen van Eltio Wibbens is ons niet gebleken.

1) Handelingen van de kerkeraad van Noordbroek

2) RA V z (Scheemda) 6, 7 april 1663, 8 april 1671 en 25 maart 1672

III.10 GEBEL WIBBENS

broer van de voorgaande, werd te Noordbroek gedoopt op 4 juni 1626 en huwde te Noordbroek op 22 augustus 1652 met **REMEN UBBENS**, wonende te Scheemda, waar het huwelijksvoornemen op 11 juli 1652 voor de eerste maal afgekondigd werd. Het huwelijkscontract dd. 8 juli 1652 1) noemt als zijn dedigsliden: Frerick Phebens oom, Eltio Wibbes broer, Hiltio Upkes zwager, en aan haar zijde: Nantko Edzardts voormond, Ds Fredericus van Oostbroeck, predikant te Eexta, neef, Aeldrick Herens vreemde voogd, Evert Pieters zwager en Epko Nantkes cousijn. Op 29 januari 1653 2) dechargeren Gebel Wibbens en Riemen Obbens haar gewezen voormond Nancko Edzardtz en vreemde voogd Aeldrick Herens; de sibbevoogd, Ds Fredericus van Oostbroeck, was inmiddels overleden.

Remen was een dochter van **OBBO EPCKENS** en **LIENTIEN JANS**, hetgeen af te leiden is uit het volgende: Evert Pieters wordt in voornoemd huwelijkscontract haar zwager genoemd. Op 16 februari 1647 werd gesloten het huwelijkscontract tussen Evert Pieters, zoon van Pieter Evertz en Enneke Hayens, en Houwcke Obbens, dochter van wijlen Obbo Epckens en Lientien Jans, die hertrouwd is met de vader van de bruidegom. Aan haar zijde compareren als dedigsliden: haar moeder, Nantko Edzardts (nb. zwager van Frerick Phebens, oom van Gebel Wibbens; zie II.2) voormond en neef, Jan Harmens vreemde voogd, Ds Henricus à Vreden oom, Ds Fredericus van Oostbroeck neef, Nantko Aylckens neef 3).

Evert Pieters wordt op 1 mei 1668 zijvest en op 4 november 1674 kerkvoogd te Scheemda genoemd 4). Hij en zijn vrouw Houke Ubbens lenen op 9 mei 1671 1000 Car. glds. uit 5). Hij is nog in leven 4 april 1681 6), doch op 29 maart 1682 worden genoemd de voorstanderen over zijn nagelaten kinderen, Oomko en Leentje, bij Houwke Ubbens 7)

Het huwelijkscontract tussen Ubbo Epckens, een zoon van Epcko Nanckens en Eewe Jansz, en Lientien Jans, dochter van Jan Fewens en Houwke, werd verleden te Scheemda op 15 oktober 1622 8).

Als dedigsliden aan zijn zijde worden genoemd: Eewe Jansz moeder, Pieter Everts en Wypcke Hittiens voorstanders, Willem Crabbe en landschrijver Henricus Redeker zwagers, en aan haar zijde: Ds Lubbertus Toxopeus, predikant te Larrelt, Fewe Jansens broer, Lutet Hillincks en Gerlacus Hero Boeyen ooms.

Laatsgenoemde was een broer van Syweke Hero Boelen, de vrouw van bovengenoemde Ds Henricus à Vreden, predikant te Scheemda.

Remen Ubbens is spoedig na haar huwelijk overleden. De acte van scheiding der goederen van haar schoonmoeder dd. 20 februari 1654 noemt haar niet. Op 2 juni 1654 bevestigen Gebel Wibbens enerzijds en Evert Pieters namens zijn vrouw Houcke Obbens, enige erfgename van wijlen Riemen Obbens, Gebel's vrouw, de verkoop, op 8 maart 1653 bij het leven van Riemen aangegaan, van haar deel in de heerd van wijlen Obbo Epckens en haar aandeel in wijlen Ubbo Epkens' nagelaten huis met poort, grachten, singel etc. voor 4450 Car. glds. 9).

Op 21 mei 1657 scheiden Evert Pieters noi. ux. Gebel Wibbens wegens zijn overleden vrouw Riemen Ubbens de boedel; daarbij koopt Gebel de

helft van een schuur en verkrijgt hij voorts enige percelen land te Noordbroek (11¼ deimt, 1 deimt en 42 roeden, en 33 ¼ deimt en 61 roeden, in totaal dus ruim 46 deimten), terwijl enig land te Schildwolde, een huisplaats te Baamsom en een aandeel in veen te Westerlee en Stootshorn mandelig blijft 10). Op 19 september 1664 geeft Gebel Wibbes aan zijn zwager Evert Pieters en schoonzuster Houke Ubbens over veen te Westerlee in ruil voor land te Stootshorn 11).

Op 19 november 1656 wordt Gebel Wibbens genoemd als volmacht van het karspel Noordbroek.

Gebel Wibbens gaat op 22 december 1656 huwelijkse voorwaarden aan met **AYELCKE IPES**, weduwe van Ubbo Memmens (met wie zij op 25 mei 1639 ten overstaan van de Drost van het Klei-Oldambt huwelijkse voorwaarden aanging 12). Het huwelijkscontract tussen Gebel Wibbens en Ayelcke Ipes noemt als dedigslieden aan zijn zijde: de brouwer Eltio Wibbes broer, Impke Wibbes zuster, en voorts Eltio Eppens en Eltio Sierts; aan haar zijde worden genoemd: Upko Haickens vader, Cornelis Philips zwager, de Heer Henricus Werumeus neef, Jan Haickens en de landschrijver Haickens zwagers, Luwert Fockens en Lubbert Broeils neefs Upko Haickens, hierboven vader van Ayelcke genoemd, was haar stiefvader; zij was een dochter van **IPO WILRICHS**, kerkvoogd te Weiwerd, en **ENNECKE BAUWCKES**.

Het bestek van dit artikel laat niet toe, verder op het voorgeslacht van Ayelcke in te gaan, evenmin als dit gedaan kon worden ten aanzien van verschillende andere aangehuwde leden van de hier behandelde familie.

Ook zij is spoedig overleden; wanneer op 14 februari 1659 Gebel Wibbens van zijn zuster Imke land koopt te Stootshorn en op 29 mei 1661 land verset, wordt Ayelcke niet genoemd; zij zal derhalve reeds voor 14 februari 1659 zijn overleden.

Gebel Wibbens wordt tussen 10 oktober en 2 november 1669 kerkvoogd te Noordbroek; als zodanig komt hij het laatst voor op 29 juni 1675.

Op 26 februari 1677 wordt hij genoemd als sibbevoogd over de kinderen van Eltio Sierts, zijn neef; op 8 mei 1679 is hij voormond over het dochtertje van wijlen Jurjen Wibbens (III.16) en Froutie, terwijl hij voorts voormond was over de kleinkinderen van Eppo Hiltiens en Epke Elties 13).

Op 10 mei 1681 wordt hij, met zijn neef Gebel Fockens (III.4), als ouderling van Noordbroek vermeld. Nadien vonden wij hem niet meer genoemd 14).

Uit zijn eerste huwelijk werden geen kinderen geboren danwel waren deze bij het overlijden van Remen Ubbens niet meer in leven, aangezien haar zuster Houwcke haar erfgename was.

Uit het tweede huwelijk werd geboren:

EEUWE, volgt IV.5

- 1) RA V v (Scheemda) 5, 8 juli 1652
- 2) ibidem, 29 januari 1653
- 3) ibidem, 16 februari 1647
- 4) ibidem, 6, 1 mei 1668, en 7, 4 november 1674
- 5) ibidem, 7, 9 mei 1671
- 6) RA V bb (Eexta) 3, 4 april 1681
- 7) ibidem, 29 maart 1682
- 8) RA V z (Scheemda) 2, 15 oktober 1622
- 9) ibidem, 6, 2 juni 1654
- 10) RA V bb (Eexta) 2, 21 mei 1657

- 11) RA V z (Scheemda) 6, 19 september 1664
- 12) zie voor het huwelijkscontract tussen Gebel Wibbens en Ayselcke Ipes ook: Verslagen R.O.A. 1922, p. 621, nr 38; voor het huwelijkscontract tussen Ubbo Memmers en Ayselcke Ipes ibidem, p. 620, nr 37
- 13) volgens mededeling van de Heer H. Lagro
- 14) hij wordt ook genoemd: StA 131, 28 oktober 1659, en StA 135, 7 november 1673

III.11 FOCKTIEN FRERICKS

was een dochter van Frerick Gebels (II.5) en Jantien Ompkens en werd te Noordbroek gedoopt op 26 december 1625. Op 12 mei 1650 huwde zij aldaar met **OOMPKE JANS**. Op 31 juli 1661 kopen Omke Jans en Focktien van haar broer Gebel Frericks en diens vrouw zijn erfdeel; op 30 april 1662 lenen zij met voornoemde broer geld. Voor deze en andere transacties zie men verder onder IV.13.

Uit het huwelijks van Oomke Jans en Focktien Frericks werden 7 kinderen geboren, die alle te Noordbroek werden gedoopt:

- Haaszke, ≈ 2 februari 1651
- Frerick, ≈ 19 november 1654
- Jantien, ≈ 19 oktober 1656
- Frerick, ≈ 17 augustus 1659
- Jan, ≈ 18 oktober 1663
- Menne, ≈ 23 maart 1666
- Gebel, ≈ 2 februari 1668

Volgens een verzegeling van 10 november 1681 overleefden drie minderjarige kinderen hun ouders. Op 16 mei 1682 verkoopt Phebo Wibbes (III.18) als vreemde voogd over de kinderen van Oomke Jans en Focktien een huis aan Michiel Alberts en Jantien Oomkens, dochter van genoemde echtelieden.

Van voornoemde kinderen huwde Frerick Omkes op 8 januari 1693 met Grietje Jans; het huwelijkscontract dd. 7 december 1692 vermeldt als dedigslieden: Gebel Omkes broer, Haaske en Jantjen Omkes zusters.

Op 17 juli 1698 huwt Frerick Omkes met Meynertje Dercks; het huwelijkscontract dd. 17 juni 1698 noemt als getuigen: Haaske Omkes, weduwe van Herman Peters, zuster, Egbert Jans en Jantjen zwager en zuster, en Gebel Omkes broer.

III.12 METTE FRERICKS

zuster van de voorgaande, werd gedoopt te Noordbroek op 12 april 1629 en huwde in 1651 met **WOLTER DOEËS**. Het huwelijkscontract, opgesteld 24 augustus 1651, noemt hem een zoon van **DOE WOLTERS**. Zijn huwelijksinbreng wordt gesteld op 450 gl., de hare op 300 gl. Dedigslieden aan haar zijde zijn: Jantyn Frericks moeder, Oompke Jans zwager en Harcko Hindricks neef.

De man overleed vrij spoedig; op 15 januari 1655 wordt Mette Frericks als weduwe van Wolter Does genoemd; zij leent dan geld. Mogelijk is ook zij spoedig gestorven; op 8 mei 1655 verkopen (als erfgenamen?) Harcko Hindricx en Powel Peters, voormond en vreemde voogd over Gebel, zoon van Frerick Gebels en Jantien, met machtiging van de sibbevoogd Wypke Peters, en Oomke Jans en Focktien e.l. het voordien door Wolter Doës bewoonde huis.

Gebel en Focktien Frericks worden in 1663 als de kinderen van Frerick Gebels genoemd, duidelijk als diens rechtsopvolgers; Mette ontbreekt hier-

bij, zodat moet worden aangenomen, dat zij althans toen niet meer in leven was. Waar in 1661 (31 juli) Gebel Frericks, haar broer, zijn aandeel in de hen (d.w.z. comparanten) van hun ouders en zusters aangeërfde goederen overdraagt aan zijn zuster Focktien, moet zij reeds voordien zijn overleden, zonder kinderen nagelaten te hebben.

III.13 GEBEL FRERICKS

broer van de voorgaande, werd op 21 maart 1635 te Noordbroek gedoopt. Op 8 mei 1655 komen als zijn voorstanders voor: Harcko Hindricx, Wypko Peters en Pouwel Peters. Op 30 april 1660 verhuren de voorstanderen over Gebel, onmondige zoon van Frerick Gebels, en Ompke Jans en Focktien Frericks ca. 2 deimt land.

In 1661 huwt hij met **TETIE OCKENS**. Het huwelijkscontract werd opgesteld 16 mei 1661. Als dedigslieden aan zijn zijde compareren: Pouwel Peters vreemde voogd, mede caverende voor Harcko Hindricks en Wypke Peters voormond en sibbevoogd, Ompke Jans zwager, Jurrien en Phebe Wibbes neefs. Tctie was een dochter van **OCKO JURRIENS** en **HINDRICKYEN BERENTS**, die mede aanwezig zijn; als bloedverwant aan haar zijde wordt nog genoemd de landschrijver Haickens. Jurrien en Phebe Wibbes, neefs van de bruidegom, hadden ook genoemd kunnen worden als neefs van de bruid; Ocko Jurriens was een broer van Mennye, vrouw van Wibbo Gebels (II.6), hun vader.

Gebel Frericks en Tctie e.l. worden op 1 september 1661 te Noordbroek als lidmaten aangenomen. Op 31 juli 1661 verkopen Gebel Frericks en Tctie e.l., door tussenkomst van Harcko Hindricks, Wijkke Peters en Pouwel Peters, zijn gewezen voorstanderen, aan Omke Jans en Focktien, Gebel's zuster, zijn aandeel in de goederen „als haer eniger mate van haer leve olderen, suisters, ende oms, enigermate waert nagelaten ende angeervet”.

Op 30 april 1662 lenen Ompke Jans en Focktien e.l. en Gebel Frericks en Tctie e.l. geld. Op 28 juli 1663 verklaren de kinderen van wijlen Frerick Gebels, te weten Gebel Frericks, en Ompke Jans en Focktien Frericks e.l., het geld, dat de vrouw Sibinga aan hun moeder Jantien Omkens schuldig was volgens transportbrief dd. 23 juli 1647 (zie bij II.5), waarbij de moeder als voogdes harer vier toen nog in leven zijnde kinderen optrad, ontvangen te hebben, waarop zij het onderhavige goed finaal overdragen. Op 22 februari 1664 gaan Hindricktien Berends, haar „zwager” (schoonzoon) Gebel Frericks en haar zoon Jurrien Ockens ener- en Jacob Reinders en Jantien e.l. anderzijds een erfscheiding aan.

Gebel wordt bij de doopinschrijving van één van zijn kinderen smid genoemd. Uit zijn huwelijk werden, voorzover bekend, drie dochters geboren:

JANTIE, gedoopt te Noordbroek 26 mei 1662

EEUWE, gedoopt te Noordbroek 1 mei 1664

METTE, gedoopt te Noordbroek 18 maart 1665

De levensloop dezer kinderen werd verder niet gevolgd.

III.14 EWE WIBBENS

was de oudste dochter van Wibbo Gebels (II.6) en Mennye Jurriens en zal omstreeks 1620 geboren zijn. In 1640 huwt zij met **GEERT SEBENS**. Het huwelijkscontract, opgesteld 15 mei 1640, bepaalt dat beide 800 gl. ten huwelijk inbrengen. Mede wordt bepaald dat „also dese dochter bovengesr. de bruit, isz het erste kint dat haer olderen hebben beraden, so is

haer Wibbo ende Mennie versouck, dat haer sonen, so sij bereits hebben, ende noch doer Godes segen bekomen, solde ider soon meer hebben tgeneten als de dochter tweehundert dald., solde ock haer dochter Tetien . . . ende hyr als een soon geacht wordt". Dedigslieden voor de bruid zijn haar ouders en haar oom Rempko Phebens. De bruidegom is een zoon van **SEBO TIDDES** en **ANNA**.

Op 11 mei 1641 verklaren Geert Sebens en Ewe geld schuldig te zijn; beide worden ook genoemd op 20 mei 1642 en 26 november 1642. Op 1 mei 1645 verklaart Deddo Haickens, dat hem bekend is de verkoop door Wibbo Gebels aan zijn broer Frerick Gebels van land „in haer olderen heert", welk land Geert Sebens als „zwager" (schoonzoon) van Wibbo Gebels door naasting wederom aan zich heeft bekomen; de verklaring is mede door Wibbe Gebels ondertekend. Waarschijnlijk was Geert Sebens toen reeds overleden. Op 28 april 1643 komt hij nog, met zijn vrouw, voor in het huwelijkscontract van haar zuster Focktien.

Ewe hertrouwde te Noordbroek op 9 april 1647 met **AUGUSTINUS ALBERTS** van Oterdum. Hij kan een zoon zijn geweest van **ALBERDT AUGUSTINUS**, die de beroepsbrief van Ds Joannes Toxopeus als predikant van Oterdum dd. 21 november 1634 mede ondertekende 1).

Op 27 maart 1649 komt Augustinus Alberts met Mennie Jurriens, weduwe van Wibbo Gebels, als haar schoonzoon voor. Op 13 april 1649 verkopen Augustinus Alberts en Ewe e.l. van Ewe Elties, weduwe van Symon Roelfs (eerder van Wibbo Phebens, zie II.4) een huis. Op 19 april 1653 worden zij genoemd in een acte, waarbij Ewe en haar broers en zuster (onder voorgedij van hun moeder) aan Jacob Baving (zie III.15) hun rechten op de nalatenschap van Rempko Phebens (II.8*) verkopen. Gedeputeerde Staten staan op 5 maart 1651 aan Augustinus Alberts toe te Noordbroek een nieuwe molen te zetten; op 16 april 1651 verzoeken Frerick Phebens (II.2) c.s. de nieuwe molen te mogen bouwen op de plaats van de oude, terwijl Augustinus Alberts op 4 augustus 1651 vraagt de bouw van zijn molen op de aangewezen plaats in het Noordeinde van Noordbroek te mogen aanvangen 2).

Te Noordbroek werden drie kinderen van Augustinus Alberts en Ewe gedoopt (bij de doopinschrijving van hett tweede kind wordt de vader mulder genoemd):

Mennie, ≈ 7 april 1650

Tetie, ≈ 30 december 1655

Ikien, ≈ 24 april 1659

Op 8 maart 1661 komen Augustinus Alberts en Eeuwe e.l. met attestatie van Noordbroek naar Appingedam 3); hun verdere levensloop werd niet gevolgd.

1) Acta classis Appingedam, deel II, beroepsbrieven voor predikanten

2) Resoluties Gedep. Staten, StA 128

3) Handelingen van de kerkeraad van Appingedam, RA Groningen

III.15 FOCKTIEN WIBBENS

was een zuster van de voorgaande en zal kort na 1620 zijn geboren. Zij huwde te Noordbroek op 2 juli 1643 met **JACOB BAVING**, zoon van **JACOB BAVING** en **BAWE CLAESSEN**, geboren na de dood van zijn vader en gedoopt te Noordbroek op 15 januari 1625. Zijn moeder hertrouwde op 22 april 1626 met **REMKO PHEBENS** (II.8*), halfbroer van zijn latere schoonvader. Zijn moeder en stiefvader komen in het huwelijkscontract dd. 28 april 1643 voor, terwijl aan Focktien's zijde compareren:

haar ouders, Geert Sebens en Ewe Wibbes zwager en zuster, Ocko Jurriens oom, en Frerick Phebens neef.

Op 7 december 1643 verkopen Remko Phebens en Bawe e.l. aan Jacob Baving en Focktien e.l. een huis met schuur, blijkbaar afkomstig van zalige Jacob Baving (de eerste man van Bawe), van wie verkopers, volgens de acte, enige erfgenamen waren. Jacob Baving en Focktien verkopen op 16 juli 1644 een huis; op 15 februari 1646 verhuren zij land.

Op 22 november 1648 testeert Jacob's moeder Bawe Remkens, waarbij zij bepaalt dat haar goederen niet zullen vererven op haar zoon Jacob Baving, maar op diens kinderen, „dat om rede haer hijr toe moverende”. Op 19 januari 1649 verkopen Rempko Phebens en Bawe e.l. en Jacob Baving en Focktien e.l. een aantal graven te Noordbroek. Focktien is nog in leven op 27 januari 1650 (doop van haar jongste dochter), doch is spoedig daarop overleden.

Op 9 april 1652 gaan de voorstanderen over de kinderen van Jacob Baving en wijlen Focktien, te weten: Teetie, op 8 september j.l. in het 8e jaar, Bouke, op 22 maart j.l. in het 5e jaar, en Menie, op 25 januari 1652 in het derde jaar gekomen (nb. gedoopt te Noordbroek 27 januari 1650) met de vader een scheiding aan, waarbij deze o.m. ontvangt: „de alinge arfnisse, procederende van Rempko Phebens als gedachte ehluiden (sc. Focktien en haar man) bij haer levent, van Focktiens broeder ende suisters tsamen an haer gekofft”; voorts kopen Jacob Baving en zijn tweede vrouw Stijne op 19 april 1653 van Focktiens broers en zusters (ten dele nog onder voogdij) hun aandeel in de erfenis van Remko Febens, zodat hij alle rechten op de nalatenschap van zijn stiefvader had verworven. Zijn verdere levensloop werd door ons niet gevolgd.

III.16 TETIEN WIBBENS

zuster van de voorgaande, zal geboren zijn omstreeks 1630. In het huwelijkscontract van haar oudste zuster Ewe dd. 15 mei 1640 wordt uitdrukkelijk bepaald dat Tetien in de nalatenschap harer ouders als een zoon zal delen. Op 19 april is zij nog minderjarig (haar moeder treedt dan op als legitima tutrix over haar drie kinderen), doch ouder dan haar broer Jurrien (III.17), die op 17 februari 1633 werd gedoopt.

Misschien is zij dezelfde als Teetie Wibbes tot Midwolda, die aldaar op 15 november 1657 huwde met **DERCK JANS** van Zuidbroek. Genoemde Teetie was, blijkens deze inschrijving, niet geboortig van Midwolde en kan dus te Noordbroek zijn geboren. Over dit echtpaar is ons verder niets bekend.

III.17 JURRIEN WIBBENS

broer van de voorgaande, werd gedoopt te Noordbroek op 17 februari 1633. De protocollen van Noordbroek vermelden weinig over hem. Op 1 maart 1663 wordt hij als lidmaat aldaar aangenomen, met o.m. zijn latere vrouw Froudie Deddes.

Op 16 mei 1661 komt hij als neef van de bruidegom (en tevens van de bruid, doch niet als zodanig genoemd) voor in het huwelijkscontract van Gebel Frericks (III.13). Zelf huwt hij op 5 februari 1665 met **FROUTIE DEDDENS**. Het huwelijkscontract werd opgesteld op 29 november 1664 en noemt als dedigsmen aan zijn zijde alleen zijn broer Phebo Wibbens (III.18); aan haar zijde compareren Eedo Oenpkeg en Haeske Edens stiefvader en moeder, Haicko Beddes broer en voormond, Eppe Deddes broer en Eppe Udes zwager.

Wanneer Froudie Deddes overleed, is ons niet bekend. Uit dit huwelijk werden twee kindern geboren. Nadien huwde Jurrien Wibbes met **GEES-**

KE N., die als weduwe een posthuum geboren zoon laat dopen op 11 februari 1678.

Op 8 mei 1679 komen Gebel Wibbens, Phebo Wibbens en Tammo Clinghe, voorstanderen over het dochtertje van wijlen Jurjen Wibbens en Froutie met de overige beneficiaire erfgenamen van wijlen Haaske Eppes, te weten de nakomelingen van Eppo Deddes en van wijlen Geele Deddes (eerst gehuwd met Eppo Udens, nadien met Jurjen Meinderts) voor, evenals op 23 oktober 1680.

Als kinderen van Jurrien Wibbes werden gedoopt:

ex (1) **MENJE**, gedoopt te Noordbroek 13 mei 1666; haar voorstanders worden genoemd op 8 mei 1679 en 23 oktober 1680

DEDDE, gedoopt te Noordbroek 21 augustus 1667; overleden voor 8 mei 1679 (slechts over het dochtertje uit het eerste huwelijk worden voorstanders genoemd; de zoon Dedde moet dus inmiddels zijn overleden)

ex (2) **JURRYEN WIBBES**, gedoopt te Noordbroek (na het overlijden van zijn vader) 11 februari 1678

De levensloop dezer kinderen werd verder niet gevolgd.

III.18 PHEBO WIBBENS

was de jongste zoon van Wibbo Gebels (II.6) en Mennye Jurriens en werd voor 1640 geboren (blijkens het huwelijkscontract van zijn zuster Ewe dd. 15 mei 1640, waarin sprake is van haar (niet met name genoemde) broers), doch na 1633, omdat hij jonger was dan zijn broer Jurrien. De filiatie moge blijken uit een verzegeling dd. 19 april 1653, waarbij Mennie Jurriens, weduwe van Wibbo Gebels, als legitima tutrix harer drie minderjarige kinderen Tetien, Jurien en Phebe, alsmede haar dochter Ewe, geassisteerd met haar man Augustinus Alberts (zie III.14), verkopen aan Jacob Baving (eerder gehuwd met Focktien Wibbens, zie III.15) en Stijne e.l. hun aandeel in de nalatenschap van Rempko Phebens (II.8*) (halfbroer van Wibbo Gebels en stiefvader van Jacob Baving); daarbij verklaren Jacob Baving en zijn vrouw aan de genoemde drie minderjarige kinderen schuldig te zijn 615 Emders gls.

Phebo Wibbes komt voor als neef van Gebel Frericks (III.13) in diens huwelijkscontract dd. 16 mei 1661; als broer tekent hij het huwelijkscontract van Jurrien Wibbens op 29 november 1664, over wiens dochtertje hij op 8 mei 1679 als voormond voorkomt. Tenslotte wordt hij op 16 mei 1682 genoemd als vreemde voogd over de kinderen van Oomke Jans en Focktien Frericks (III.11).

Phebo Wibbes huwt te Noordbroek op 2 november 1666 met **TRYNTJE GERRITS**, uit welk huwelijk een dochter werd geboren, die op 30 augustus 1667 werd gedoopt. Trijntje is zeer spoedig daarop overleden, aangezien Phebo op 21 februari 1668 te Noordbroek hertrouwt met **ANJE ROELFS**, wier herkomst ons, evenmin als die van Trijntje Gerrits, niet bekend is. Een huwelijkscontract werd niet opgesteld; Phebo en zijn vrouw testeren op 1 juni 1668; verwanten worden in deze dispositie niet genoemd. Zij worden in 1705 nog genoemd onder de lidmaten te Noordbroek doch zijn beide overleden voor 29 juni 1709. De dispositie over zijn goederen van hun zoon Wibbo noemt hen als overleden.

Phebo Wibbes had als kinderen:

ex (1) **MENJE**, gedoopt te Noordbroek 30 augustus 1667; waarschijnlijk jong overleden

(wordt vervolgd)

Gruoninga

Mededelingenblad van de afdelingen „Groningen en Noord-Drenthe” en „Winschoten” van de Nederlandse Genealogische Vereniging

11e JAARGANG

NUMMER 5-6

MEI-JUNI 1965

Redactie :

T. Balk, J. H. Kruyer, F. Renssen en
O. D. J. Roemeling

Redactiesecretariaat

O. D. J. Roemeling, Schoutelaan 8, Haren

Abonnementsgeld:

voor leden van de N.G.V. f 9.—, voor
niet-leden f 11.50, te storten op postrek.
nr. 1019484 ten name van de
Penningmeester van „Gruoninga” te
Harkstede

HET NAGESLACHT VAN JACOB ALDERTS EN JANTJE LUE'S

(het landbouwersgeslacht Dijkhuis)

door P. J. Ritsema

II

„Rechtschapen is 't gelaat van Hollands trotse hoeve, waar zich
het leven van een land in samentrekt;
rechtschapen is de koele strengheid van haar stroeve beslotenheid en
rust”
(uit „De Hofstede” door Truus Gerhardt)

Het eerste artikel over het geslacht **Dijkhuis** werd opgenomen in „Gruoninga” sept./okt. 1964 bladz. 70 t/m 76 onder de titel „Het nageslacht van **Jacob Alderts en Jantje Lue's**”.

Dit eerste vervolg wil ik wijden aan de nakomelingen van de in dat artikel onder no. 31 opgevoerde **Ietje Lue's Dijkhuis** en **Lammert Helprichs** die naar hun moeder de naam **Dijkhuis** aannamen.

Zij woonden op één der boerderijen „Menneweer” gelegen aan de weg tussen Vierhuizen en Ulrum. Hier stonden, volgens mij door de Heer B. W. Siemens welwillend verstrekte gegevens, vier boerderijen welke alle met die naam werden aangeduid. Zij werden in de loop der tijden afgebroken en vervangen door één boerderij die **Ietje Lue's Dijkhuis** en haar tweede man **Eilke Bartelds Houwinga** in de jaren 1818—1819 lieten bouwen. Op deze boerderij is zeer wel van toepassing de gedachte neergelegd in de regels die als motto boven dit artikel staan.

Later werd de grond gesplitst en werd op de wierde ten noordwesten van laatstgenoemde boerderij een tweede gebouwd waarop twee ongehuwde zoons van **Renne Dijkhuis** en **Geertruida Beukema**, met name **Jan** en **Klaas** hebben gewoond. (zie de nummers 8 en 10).

Beide boerderijen zijn ongeveer 50 H.A. groot. De boerderij langs de weg wordt thans nog bewoond door mevrouw **Jans Dijkhuis** (opgevoerd onder no. 50).

De op de wierde gelegen boerderij die ongeveer 60 jaren in het bezit is geweest van de familie **Rijtma**, werd in het begin van 1963 verkocht voor ongeveer f 8000,— per ha. aan Mr. P. de Jong te Haren (Gr.) ten behoeve van zijn zoon. 1)

In de gevel van de langs de weg staande boerderij is het wapen van de familie **Beukema** (Boyckema) aangebracht zoals dit voorkomt in de genealogie **Beukema**, uitgave 1897.

De laatste bewoner uit het geslacht **Rijntma** was **Hendrik Jacob Rijntma**, geb. te Grijssloot (Leens) 11-8-1877, overleden op „Menneweer” 17-1-1957, gehuwd te Kloosterburen 7-5-1903 met **Annette Teenstra**, geboren te Hornhuizen 29-10-1881 als dochter van Jan Martens Teenstra en Maria Dijkhuis, geboortig uit het Warfhuister geslacht Dijkhuis. 2).

1e geslacht.

1. **IETJE Lue's DIJKHUIS**, ged. Vierhuizen 18-3-1764, overl. te Ulrum 22-1-1846, gehuwd te Vierhuizen (kerk) 18-12-1789 met: **LAMMERT HELPRICHS**, ged. Vierhuizen 13-3-1757, overleden op „Menneweer” 2-2-1807, zoon van Helprich Klasen en Trijntje Lammerts, sedert 23-10-1786 weduwnaar van **Eltje Jacobs** met wie hij d.d. 12-4-1782 op huwelijkse voorwaarden was gehuwd; gehuwd te Vierhuizen 8-7-1810 met **EILKO Bartelds HOUWINGA**.

R.A. 19-11-1806. **Huwelijkscontract** tussen **Jan Klaassen** van Vierhuizen, zoon van **Luiktje Dijkhuus** en **Klaas Jans**, en **Alstje Cornelis**, dochter van **Cornelis Jans** en **Anna Wiersema**. Aan bruidegomszijde. **Bronno Dijkhuis** als oom en gemachtigde van **Luiktje Dijkhuis**, **Gozen Berents** als aangetrouwde oom en voormond en diens vrouw **Geeske Jans** als moij, **Lammert Helprichs** als aangetrouwde oom en sibbevoogd over de bruidegom en diens vrouw **Ietje Dijkhuis** als moeij. Aan bruids zijde **Kornelis Jans** en **Anna Wiersema** als vader en moeder.

(O.G. deel I bl. 759).

R.A. XLIII c 4. d.d. 23-5-1778. **Anje Helprichs** met man **Renne Lue's Dijkhuis**, **Claas Helprichs** en **Lammert Helprichs**, tesamen kinderen van wijlen **Helprich Clasen** en **Trijntje Lammerts**, verkopen aan **Claas** en **Lammert Helprichs** de ouderlijke boerderij op **Menneweer** voor 1766 Car. gl., 13 stuivers en 3 duiten.

R. A. XLIII c 4. d.d. 26-4-1782. **Lammert Helprichs** en **Ellen Jacobs** lenen van **Lippo Melis** en **Liefdina Tebbens** ehl. de somma van 900 Car. gl.

R.A. XLIII c. 4. d.d. 12-4-1782. **Lue Rienjes** en **Aafke Alberts** verklaren aan **Lammert Helprichs** en bruid **Eltjen Jacobs** een boerenplaats te **Niekerk** met 30 juk land te hebben verkocht voor 5000 Car. gl. en een gouden rijer.

R.A. XLIII c. 4 d.d. 25-5-1782. **Klaas Helprichs** draagt over aan zijn broer **Lammert Helprichs** zijn deel in de boerderij „Menneweer” voor 2750 Car. gl.

R.A. XLIII h d.d. 28-4-1787. **Lammert Helprichs** vreemde voogd over de kinderen van **Trijntje Hendriks** op **Menneweer** en wijlen **Albert Hendriks**.

R.A. XLIII c. 4 d.d. 12-1-1788. **Lammert Helprichs** op **Menneweer** leent van **Eijldert Jans** en **Eijlike Lammerts** te **Zoutkamp** de somma van 300 Car. gl.

R.A. XLIII h. d.d. 23-6-1789. **Lammert Helprichs** verzoekt voogden te stellen over zijn kinderen bij wijlen zijn vrouw **Eltje Jacobs** in egte verwekt. **Rijpke Jacobs** voormond, **Rinne L. Dijkhuis** sibbe- en **Jacob Derks** vreemde voogd.

R.A. XLIII d. d.d. 30-6-1789. Inventarisatie van de goederen van **Lammert Helprichs** en wijlen **Eltje Jacobs** op **Menneweer**. Een boerderij met 56 juk land geschat op f 5500,—. Profijtelijke staat 7644-17; schadelijke staat f 5438-6 = saldo f 2206-11.

R.A. XLIII h. d.d. 30-4-1794. **Lammert Helprichs** voormond over de kinderen van wijlen Renne Lue's Dijkhuis en wijlen Anje Helprichs.

R.A. XLIII b. 2. d.d. 20-1-1797. Blijkens een door hem in zijn functie ingestelde eis tot alimentatie, was **Lammert Helprichs** toen diacon van de kerk te Vierhuizen.

R.A. XLIII h. d.d. 11-2-1797. **Lammert Helprichs** sibbevoogd over de zoon van Luikje Lue's Dijkhuis en wijlen Claas Jans.

IIe geslacht.

kinderen van 1 uit 1e huwelijk.

2. **WILLEM LAMMERTS**, ged. Vierhuizen 2-8-1790.
3. **RENNE Lammerts DIJKHUIS**, geb. te Vierhuizen 12-8-1792 (ged. 2-9), overleden op „Menneweer” 2-12-1859, gehuwd te Ulrum 16-12-1825 met **GEERTRUID Jans BEUKEMA**, geb. te Vierhuizen 20-6-1806, overleden op „Menneweer” 3-12-1859. Dijkhuis was eerst landbouwer op Wiemaheerd gelegen tussen Niekerk en Zoutkamp en later op Menneweer.
gevelsteen Wiemaheerd: „gebouwd in 1853 door R. L. Dijkhuis en G. I. Beukema.”
4. **HILLIGJE LAMMERTS**, ged. Vierhuizen 3-1-1796.
5. **HELPRICH LAMMERTS**, geb. Vierhuizen 31-8-1798, gedoopt aldaar 16-9-1798.
6. **WILLEM Lammerts DIJKHUIS**, geb. te Vierhuizen 28-12-1804, overleden te Ulrum 25-12-1893, gehuwd aldaar 17-2-1831 met **HENDERIKA Rijkjes BEUKEMA**, geb. te Vierhuizen 5-1-1810, overleden te Ulrum 28-1-1876, dochter van Rijkje Jans Beukema en Aaltje Jans Torringa. Dijkhuis omtrent wie meerdere gegevens voorkomen in O.G. I en II, was lid van de Prov. Staten van Groningen, ridder in de orde van de Nederlandsche Leeuw en commandeur in de orde van de Eikenkroon van Luxemburg.

IIIe geslacht.

kinderen van 3.

7. **IETJE Renne's DIJKHUIS**, geb. te Niekerk (U) 20-7-1826, overleden te Leens 11-11-1907 (begraven te Niekerk), gehuwd te Ulrum 9-11-1855 met **JAN Hendriks ZUIDEMA**, geboren te Hornhuizen 7-9-1823, overleden te Niekerk 3-3-1889, landbouwer aldaar, zoon van Hendrik Garmts Zuidema en Jantje Luitjens.
8. **JAN Renne's DIJKHUIS**, geboren te Niekerk 27-11-1828, overleden te Ulrum 26-11-1909, ongehuwd, in leven landbouwer op „Menneweer”. (zie O.G. deel II bl. 1831).
9. **LAMMERT Renne's DIJKHUIS**, geboren te Vierhuizen 6-11-1830, overleden te Ulrum 17-1-1929, landbouwer te Niekerk en op „Menneweer”, gehuwd te Ulrum 16-1-1861 met **FREDERICA Barels KOK**, geb. te Vierhuizen 13-1-1835, overleden te Ulrum 18-1-1905, dochter van Bareld Jans Kok en Jantje Mennes Beukema. Dijkhuis was eerst landbouwer te Niekerk en later op „Menneweer”.
10. **KLAAS Renne's DIJKHUIS**, geb. te Niekerk 6-11-1832, overleden als landbouwer op „Menneweer” op 3-4-1890, ongehuwd.
11. **EILKO Renne's DIJKHUIS**, geb. te Ulrum 10-6-1835, overleden aldaar 14-11-1835.
12. **EEUWKE Renne's DIJKHUIS**, geb. te Niekerk 10-8-1838, overleden te Vierhuizen 23-10-1916, gehuwd te Ulrum 21-5-1864 met **RIJPKO JAN Willems DIJKHUIS**, geb. te Vierhuizen 3-10-1840, overleden aldaar 20-8-1900 landbouwer op „Midhuizen” nabij Vierhuizen; (zie no. 18).

13. HILLECHIEN Renne's DIJKHUIS, geb. te Niekerk 6-7-1841, overleden te Warffum in 1923, gehuwd te Ulrum 7-10-1867 met
HENDRIK Homme's DIJKEMA, geb. te Warffum 11-9-1838, landbouwer op „Hajemaheerd" aldaar, overleden in 1905, weduwnaar van Mijna Kok en zoon van Homme Eises Dijkema en Aaltje Hendriks Zuidema; (zie O.G. I. bl. 738).
14. EILINA Renne's DIJKHUIS, geb. te Niekerk 8-3-1846, overleden te Ulrum 2-4-1888, gehuwd aldaar 15-5-1866 met
LAMMERT HELPRICH Willems DIJKHUIS, geb. te Vierhuizen 5-3-1839, overleden te Ulrum 13-3-1914, zoon van Willem Lammerts Dijkhuis en Henderika Rijpkens Beukema; (zie no. 17).

IIIe geslacht.

kinderen van 6.

15. LAMMERT HELPRICH Willems DIJKHUIS, geb. te Vierhuizen 5-4-1833, overleden aldaar 24-11-1833.
16. AALTJE Willems DIJKHUIS, geb. te Vierhuizen 12-4-1837 overleden te Groningen 11-11-1915, gehuwd 1e met
HARMANUS Fransens TONKES, geb. te Meeden 3-11-1826, overleden aldaar 5-5-1864, landbouwer aldaar, gehuwd 2e Ulrum 3-3-1869 met
DERK Roelfs MANSHOLT, geb. te Ditzumer Hamrick (Dld.) 29-3-1842, overleden te Groningen 1-8-1921, landbouwer op „Torum" in de Westpolder (zie „De Westpolder" bl. 259. 3).
17. LAMMERT HELPRICH Willems DIJKHUIS, geb. te Vierhuizen 5-3-1839, overleden te Ulrum 13-3-1914, landbouwer en burgemeester van Ulrum, gehuwd aldaar 15-5-1866 met
EILINA Renne's DIJKHUIS (zie onder no. 14).
18. RIJPKO JAN Willems DIJKHUIS, geb. te Vierhuizen 3-10-1840, overleden aldaar 20-8-1900, gehuwd te Ulrum 21-5-1864 met
EEUWKE Renne's DIJKHUIS (zie onder no. 12). O.G. I bl. 759.
19. RENNE Willems DIJKHUIS, geb. te Vierhuizen 3-8-1843, overleden te Ulrum 21-2-1919, landbouwer op „Elens" tussen Vierhuizen en Ulrum, gehuwd aldaar 15-5-1876 met
KORNELIA JOHANNA Berends NIEMEIJER, geb. te Vierhuizen 12-3-1852, overleden op „Elens" 30-8-1917, dochter van Berend Suimeringh Niemeijer en Johanna Rijpkens Beukema; (zie O.G. II bl. 1839).
20. ITJE Willems DIJKHUIS, geb. te Vierhuizen 18-4-1846, overleden te Vliedorp 17-6-1869, gehuwd te Ulrum 20-5-1868 met
GEUCHIEN Hendriks ZIJLMA, geb. op „Ewer" te Zuurdijk 23-9-1842, overleden in het Acad. ziekenhuis te Groningen in 1922, landbouwer op „Nieuw-Zeeburg" in de Westpolder, zoon van Hendrik Jans Zijlma en Hilje Hopma; (zie voor zijn levenbeschrijving „De Westpolder" bl. 284).
21. AILINA JOHANNA Willems DIJKHUIS, geb. te Vierhuizen 6-6-1849, overleden te Ulrum 11-5-1928 (begraven te Vierhuizen), gehuwd te Ulrum 29-4-1870 met
JAN Rijpkens LOOTS, geb. te Vierhuizen 15-12-1846, overleden te Ulrum 10-5-1928, landbouwer op „Klein Midhuizen" te Vierhuizen, zoon van Rijpke Jans Loots en Hendrika Tebbens. (zie voor het geslacht Loots" Gens Nostra", jan, 1964)
22. WILLEM LAMMERT Willems DIJKHUIS, geb. te Vierhuizen 1-6-1854, overleden te Bussum 24-2-1935, landbouwer op „Nieuw Midhuizen" (zie „De Westpolder" bl. 291), gehuwd te Eenrum 20-3-1875 met
NEELTJE Cornelis BORGMAN, geb. op „Grote Greden" te Eenrum 24-8-1855, overleden te Bussum 28-12-1934.

(wordt vervolgd)

PHILIPS.

door J. G. Prummel

I. CHRISTIAAN PHILIPS. (van 't Hoogeveen)

Huwt in juni 1711 te Wildervank met ALBERTIEN JANS uit de Wildervank.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. ALBERTJE CHRISTIAANS PHILIPS.

Overleden op 13-3-1795 te Wildervank. Huwt twee maal:

1e Huwelijk: Op 1-11-1739 te Wildervank met EERKE SIJVERS. Geboren in Oost-Friesland.

2e Huwelijk: Met HINDRIK EVERTS SCHUT. Weduwnaar van Elsjen Geerts, waarmede hij op 21-12-1753 te Wildervank huwde.

2. LIJSABETH CHRISTIAANS PHILIPS.

Huwt op 7-2-1732 te Wildervank met JACOB JANS PRONK.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. VROUWKE JACOBS PRONK.

Gedoopt op 19-7-1733 te Wildervank. Huwt op 20-7-1753 te Wildervank met WILLEM CLASENS van Gasselternieveen.

2. CHRISTIAAN JACOBS PRONK.

Gedoopt op 28-2-1744 te Wildervank.

3. Vermoedelijk ALBERTJE JACOBS PRONK.

Geboren te Wildervank. Huwt op 1-1-1761 te Wildervank met JAN COOPS. Geboren in October 1735 te Veendam.

Zoon van Coop Jans. Gehuwd op 19-10-1734 te Veendam met Fenigje Geuchies. Geboren op 9-12-1703 te Veendam. Overleden in 1767.

Op 21-2-1763 maken zij een testament.

4. vermoedelijk: JANTJE JACOBS PRONK.

Huwt met JAN WIJCHERS. Zoon van Wijcher Jans. Overleden op 11-1-1780 te Wildervank. Gehuwd op 30-8-1745 te Wildervank met Harmke Berents, Overleden op 16-1-1800 te Wildervank.

3. CHRISTIAANS PHILIPS.

Huwt met TRIJNTJE JURRIENS.

4. HARM CHRISTIAANS PHILIPS.

Geboren op 20-7-1730 te Wildervank. Huwt met JANNA OTTES.

Kind uit dit huwelijk:

1. JAN HARMS PHILIPS.

Gedoopt op 17-10-1762 te Wildervank.

5. MARIJKE CHRISTIAANS PHILIPS.

Geboren op 28-9-1732 te Wildervank. Huwt met PETER HARMS.

6. PHILIPPUS CHRISTIAANS PHILIPS.

Gedoopt in 1734 te Wildervank. Huwt met ROELOFJE REMMELTS.

7. JANTIEN CHRISTIAANS PHILIPS.

Gedoopt in februari 1739 te Wildervank.

ZOUTMAN.

I. PHILIPPUS EVERTS.

Huwt op 25-12-1738 te Zuidbroek met GEESKE JANS.

Kind uit dit huwelijk:

II. EVERT PHILIPPUS ZOUTMAN.

Geboren op 25-1-1743 te Zuidbroek. Van beroep schipper. Overleden te Veendam. Huwt op 20-11-1772 met HILLEGJEN RENTES.

Kind(eren) uit dit huwelijk:

III. EVERT EVERTS ZOUTMAN.

Gedoopt op 9-11-1783 te Veendam. Van beroep schipper. Huwt met ALBERTJE SEIJES KRUIZINGA. Geboren op 30-1-1785 te Veendam.

Kind(eren) uit dit huwelijk:

1. GRIETJE ZOUTMAN.

Geboren op 24-11-1818 te Veendam. Overleden op 4-4-1907 te Veendam. Huwt op 6-12-1843 te Veendam met JAN JANS PAAP. Geboren op 2-11-1818 te Veendam. Overleden in 1869 te Veendam. Van beroep zeeman. Zoon van Jan Jans Paap. Geboren op 10-6-1781 te Wildervank. Van beroep schipper. Huwt op 29-12-1809 te Wildervank met ANNECHIEN Hindriks Joosten. Gedoopt op 3-5-1789 te Wildervank.

2. vermoedelijk: HILLECHIEN ZOUTMAN.

Geboren op 18-8-1809 te Veendam. Overleden op 18-2-1869 te Veendam. Huwt met WIJCHER JANS PRUMMEL. Geboren op 27-11-1803 te Veendam. Overleden op 5-5-1870 te Veendam. Zoon van Jan Klaassens Prummel. Geboren op 6-7-1768, gedoopt op 18-9-1768 te Veendam in de N.H. Kerk. Overleden op dinsdag 26-12-1820 te Veendam, Kerklaan 790. Van beroep timmerman. Huwt op 21-12-1800 te Veendam met ROELFJEN WIJCHERS KAMMINGA. Geboren op 1-3-1778 te Veendam. Overleden op 15-1-1856 te Veendam.

Vermoedelijk zijn er nog meer kinderen van Evert Everts Zoutman en Albertje Seijes Kruizinga.

2. RENTE EVERTS ZOUTMAN.

Huwt met ROEKJE HINDRIKS PUISTER.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. HILLECHIEN RENTES ZOUTMAN.

Huwt met JAN HARMS NIEBOER.

Kind uit dit huwelijk:

1. STIJNTJE JANS NIEBOER.

Geboren in 1824. Overleden in 1854 te Wildervank. Huwt op 2-6-1849 te Veendam met HARM PRUMMEL. Geboren op 28-2-1822 te Wildervank. Van beroep landbouwer. Zoon van Jakob Geert Prummel. Geboren op 28-8-1791 te Wildervank. Overleden in 1846. Van beroep timmerman. Gehuwd op maandag 22-5-1818 te Wildervank met Harmke Harms Gringhuis. Geboren op 14-11-1790 te Wildervank. Overleden in 1877.

2. JAN RENTES ZOUTMAN.

Geboren in 1822 te Veendam. Van beroep zeeman. Huwt op 1-7-1847 te Veendam met HENDERIKA JANS JONKER. Geboren in 1823 te Veendam. Dochter van Jan Hindriks Jonker. Geboren op 9-2-1790 te Veendam. Van beroep schipper. Gehuwd op 22-2-1813 te Veendam met Feike Berents Schipper. Geboren op 21-6-1794 te Veendam.

3. TRIJNTJE EVERTS ZOUTMAN.

Huwt met JAN BERENTS MULDER. Van beroep schipper.

Kind uit dit huwelijk.

1. EVERT JANS MULDER.

Geboren in 1814 te Veendam. Van beroep zeeman. Huwt op 29-12-1847 te Veendam met JANTJE JANS JONKER. Geboren in 1820 te Veendam. Dochter van Jan Hindriks Jonker. Geboren op 9-12-1790 te Veendam. Van beroep schipper. Gehuwd op 22-2-1813 te Veendam met Feike Berents Schipper. Geboren op 21-6-1794 te Veendam.

4. HEMME EVERTS ZOUTMAN.

Huwt met EEFKE REMMELTS ENGELSMAN.

Kind uit dit huwelijk:

1. ROELF ZOUTMAN.

Geboren op 9-4-1815 te Veendam.

VAN EEN TINNEN PUL.

In „Gruoninga” van september-oktober 1964 schrijft de heer P. J. Ritsema over het nageslacht van Jacob Alderts en Jantje Lue's. De veelvuldig in dit artikel voorkomende naam Jacob, alsmede het noemen van het beroep „schipper”; de vermelding van een „snikschip”, alsook het gebruik van de naam Tonkens brachten mij in herinnering het bestaan van een tinnen pul, aanwezig in de familie Van Halsema.

Zonder bepaalde conclusie's te kunnen geven, deel ik in dit artikeltje alleen maar enkele zaken mee. Mogelijk zitten er aanknopingspunten voor verder onderzoek in. Mogelijk ook helemaal niet.

Aan de voorkant van de grote tinnen pul staat met sierlijke lijnen gegrift:

DERK JACOBS

1757

Wij drinken voor den dorst

En varen om het Gelt

Dog strenge koude en vorst

Ons wel eens palen Stelt.

Boven op het deksel vindt men cirkelvormig de woorden:

De Gemeene Snikkevaarders Gilde Pul

Op de pul staat voorts een moeilijk te ontcijferen merk.

In het Burgerboek van Appingedam staat over een Derk Jacobs vermeld:

De Boumeester Arijs Drijfhamer heeft ten overstaan der Heeren Borgemeesteren Alhyr tot Borgers angenommen de naevolgende personen

Bonno Tonkens

Derk Jacobs

Borger-soons

Is deze Derk wellicht een zoon van Marten, over wie in het boek, dat begint met: „Dit is D. E. Heeren Coop Luiden van de Stadt Appingadam Haar Boek” staat, dat in de plaats van de in 1758 overleden Marten Jacobs tot vaste Drager verkoren werd Eppe Peters?

Het archief van het Damster Veer bevat geen mededelingen over Derk Jacobs. Dit archief is kennelijk slecht beheerd en bevat slechts één stuk uit 1751. Daarna alleen stukken van na 1800.

Het staat dus niet vast, dat bovengenoemde pul betrekking heeft op een van de oude Damster gilden.

Tot hiertoe het verhaal van een tinnen pul.

G. Van Halsema Th.zn.

SPROKKELS.

(Huwelijken en dopen, die men daar ter plaatse niet zou zoeken.)

door Ir. Th. P. E. de Klerck.

Winschoten 2-12-1714. Herman Dieters van Wijmeer uit Oostfriesland, nu wonende in Winschoter Oostereinde en Korneliske Geerds, j.d. van Slochteren, met attestatie vertrokken.

Winschoten 21-5-1713. Herman Geerds, van Vasten en Teube Roelofs, van Haaren, met behoorlijke attestatiën voorzien zijnde, zijn alhier in de Kerke van Ds. Cok gecopuleert.

A-dorp 6-10-1743. De Heer Aarnout Opperdoes, jongemaats, van Hoorn in Noord-holland, Lieutnant van een compagnie cavallerie, en de Juffer Anna Catharia van Lill, van Amsterdam.

- A-dorp 20-10-1743. Monsr. **Harm Meijer**, van Vollenhuisen onder Iderhove in Oostfriesland en de Juffer **Wibbina van Suijrenhuisen**, van Groninge.
- A-dorp 29-9-1743. De heer **François Sodoïn**, van Parijs, Predicant in de Fransche Gemeente tot Groningen, en de Juffer **Maria Magdalena Koeslager**, van Havre de Grace.
- Beerta februari 1687 gedoopt **Isebrandt**: de swager van zael. **Isebrandt Jans** vanwege de watersnoot van Oterdum hier gevlugt, sijn soontjen is genoemd.
- Beerta 20-7-1684. **Hindrick Albers** uit het ambt Renenborgs en **Antjen Albers** uit het graefschap Tekelenborgs.
- Heerlijkheid Lage (Bentheim) 20-1-1805. Na 3 voorafgegaane Huwelijks-voorstellingen alhier in den H. Echt ingezegend de Heer **Reinder Idema** van Appingedam en Juffer **Hilje Bontkes** van 't Hamrijk. Beide uijt de Provincie Groningen.
(zie huwelijkscontact Nieuw Beerta V ff 8 blz. 348, van 23-7-1806)
- Heerlijkheid Lage (Bentheim) 3-2-1805. Na 3 voorafgegaane Huwelijks-voorstellingen, alhier in den H. Echt ingezegend **Berent Hendrik Stikfort. J. M.**, van Osnabrug en **Elsjen Berents, J. D.**, van Sappemeer in de Provincie Groningen.
- Meden 17-2-1695 gedoopt het kind van **Albert Berents** en **Tiakijn Harekens** en is genaemt **Grieffe**. Sij woonde in de Beerta. Het is ons Collectersche **Doede Tiaerts** overleden vrouw Broeder. Zij is hier onverwagt in de kraam gevallen. (Collector **Doede Tiaerts** is gehuwd met **Ijke Eggens**).
- Winschoten 17-1-1712. gedoopt van **Geerd Luikens** en **Elskens Jans**, Ehel.: **Henricus**.
N.B. Deze menschen uit 't Ampt Lingen alhier te Winschoten om haar beroep waar te nemen, gekomen zijnde is de vrouw in de kraam bevallen en 't kindt van ons gedoopt, in de belofte, dat ons Diakonie tot desselves onderhoudt nooit zal gehouden wesen.
- Weener 5-7-1732 gehuwd **Adriaan Lok** van de Wildervank en **Maria Jans**, dogter van **Jan Joesten**, Drost van Stapelmohr.
(Staan niet in het trouwboek van Wildervank).
- Winschoten 1-10-1792 begraven in de Kerk de Heer Contracolleur **Piccardt** uit Nieuwe Schans.
- Noordbroek 27-12-1733 gedoopt het soontjen van **Hindrik Gosses** en **Lolligien Heeres**, Ehel., beijden van Slooten uit Vriesland, dog hier leggende mt hun schip: en **Gosse** genaamt.
In deze serie passen goed de uittreksels uit het ev. lut. Kirchenbuch van Holtgaste (Rheiderland). Dit boek begint in het jaar 1695. Deze laatste gegevens zijn welwillende ter beschikking gesteld door de Heer en Mevrouw Smidt-Oberdieck, uit Leer, die steeds bereid zijn anderen te helpen.
- 19-12-1698. Sponsus **Johan Rotess**, ex Kropswolde et Sponsa **Greitchen Freijmans** ex Zietlahn (= Zuidlaren) copulati sunt.
- 11-6-1699. Conjuncti sunt Sponso **Gerlach Kruse Nieburg**, in Fr. Oc. et Sponsa **Hermine Beishuss**, Groningiana. (of **Gerlach Kruse**, Nieburg)
- 26-7-1966. Sponso **Johan Michel Rosenbohm**, Mindensis et Sponsa **Geeske Jansen** ex Wilderfang (= Windervank).
- 17-11-1699. **Albert Koops** Sponso et **Claarchen Janssen** Sponsa ambo ex Fehndam (= Veendam) conjunctie sunt.
- 30-1-1700. **Jacob Peters**, Gröningensis Sponsus hebi Sponsam **Greitchen Klargens** ex Sudlaren (= Zuidlaren) adjungi curavit.
- 25-3-1700. **Peter Peters**, Nordensis Sponso Sibi copulati petiit ritu eccles. **Aico Hindrichen Harmes**, Gröninganam.
- 15-11-1700. **Weyert Gerts** miles Gröning Sponsus adjungi voluit sibi Sponsam **Metche**, viduam milites **Ehrens druth**.
- 18-3-1701. **Henrich Harmes** adjungi curavit Sponsam **Reene Jans** ambo ex Noordbroek.

18-3-1701. **Johan Berens**, Lingensis accepit uxorem Suam Geeske Voppens ex Schämde (= Scheemda).

* * *

Sap.

Geugjen Hindriks Sap en Mara Jans

kinderen gedoopt te Veendam.

Fennighjen, 9 dec. 1703, Jan 13 sept. 1705 (volgt). Detmer, 9 dec. 1707; Grietje, 15 maart 1709.

Jan heeft uit een eerste huwelijk een zoon Bront; uit zijn tweede huwelijk 21 febr. 1734 Veendam met Annechien Hendriks: Geugjen, ged. 12 juni 1740, Aaltjen, ged. 23 dec. 1742, Jacob, ged. 28 nov. 1745, alle te Veendam, verder nog Hindrik en Maria.

Geugjen Jacobs Sap en Wichtertjen Jacobs, gehuwd 8 maart 1711 Veendam hebben als kinderen Otto, Annechien (trouwt Johannes Jans) en Hedrik (trouwt I?, II Marchien Franssen).

Hindrik Geugjes Sap trouwt 13 maart 1722 te Veendam met Majke Jimkes van Hoogezand.

21 jan. 1760 komen voor **Berend Jacobs Sap** en Trijntje Reinders.

Wie weet de familieverhouding?

A. de Vries,

Engelsestraat 17, Leeuwarden.

Een Rectificatie.

Op p. 78/79 van de vorige jaargang vergast drs O. D. J. Roemeling zijn lezers op 'n allerijkelijkst „fraaie” stamboom van het geslacht Brederode. Hij voegt er weliswaar aan toe dat e.e.a. ontleend is aan Jacobus Kòk; Vaderlandsch Woordenboek, deel VIII, op welk werk hij (blijkens een noot) opmerkzaam was gemaakt door de heer T. Balk; verder dat hij het uit dat werk overgenomen onder veel voorbehoud vermeldt. Hij laat het dan maar aan de geïnteresseerde lezer over om uit de genealogische literatuur van meer recente datum de juiste gegevens te putten en desgewenst van deze bevindingen in dit maandblad te doen blijken. Het is bepaald opvallend dat schrijver zelf niet deze moeite heeft genomen, want het resultaat is nu, dat er anno 1964 nog een stamboom van Brederode in druk verschijnt, die de toets der kritiek te enen male niet kan weerstaan en die dan ook ogenblikkelijk naar het rijk der fabelen moet worden verwezen. Was dit nu wel nodig?

Volgens deze laatste gegevens wordt de stamboom dan als volgt, waarbij ik voor de geraadpleegde literatuur moge verwijzen naar de twee delen van het Genealogisch Repertorium, door wijlen jhr mr Eeltjo A. van Beresteyn in voce van Brederode.

- I. Dirk Drossaard eerste (bekende) heer van Brederode, verm. 1205—1231, dapifer van de graven van Holland (i.e. hem was de lichamelijke zorg van de grafelijke hofhouding toevertrouwd, benevens het bestuur over alle voortbrengselen der grafelijke goederen, welke tot dit doel moesten dienen), x Alverade van Heusden, dr. v. Boudewijn, 7e heer van Heusden.
- II. Willem, 2e heer van Brederode, ridder 1244, † 3.6.1285, x Hildegonde van Voorne, † 5.4.1302, dr. v. Hendrik, heer v. Voorne & burggraaf v. Zeeland, en heer Jansdocher van Cysoing.
- III. Dirk, 3e heer van Brederode, ridder en baljuw v. Kennemerland, 1288, † Reims 16.12.1318, begr. ald. Dominicanerkerk, x Maria van der Lecke, † 1.4.1307, dr. v. heer Hendrik.
- IV. Willem, † 1316, x 1311 Elsebee van Kleef.
- V. Dirk, 5e heer van Brederode (1333), hertogelijk raad, † 22.9.1377, begr. Haarlem, x Beatrix van Valkenburg, † 1354, begr. Rijnsburg, dr. v. Rei-

- noud, hr. v. Valkenburg, Sittard, Susteren en Montjoie, en Maria van Bautershem.
- VI. Reinoud, 6e heer van Brederode, baljuw van Kennemerland (1358), † 1390, x Jolanda van Gennep, † 1403, dr. v. heer Gerard en Johanna Both, Vwe van de Eem.
- VII. Walraven, 8e heer van Brederode, verm. vanaf 1396, burggraaf van Stavoren (1400), † Gorinchem 1.12.1417, begr. Vianen, maakt huwl. vw. dd. 11.8.1414 met Johanna van Vianen, † 1418 (in de kraam), begr. Vianen, dr. v. Hendrik, hr. v. Vianen, en Hadewij van Herlaer, vwe. v. Ameide.
- VIII. Reinoud, 9e heer van Brederode, * 1415, ridder orde gulden vlies (1445), burggraaf van Utrecht, † 16.10.1473, begr. Vianen, x Yolande de Lalaing, † 15.8.1497, dr. v. Guilamme, hr. v. Lalaing, en Jeanne de Créquy, Vwe. v. Bignicourt. Had 7 bekende bastaardkinderen, o.a. onderstaande, die natuurlijk een nieuwe generatienummer krijgt:
- I. Reinier bastaard van Brederode, verm. vanaf 1470, † waarsch. Heemstede 1.1.1481, begr. Heerlam, x Margriet Ruigrok van de Werve, vwe. v. Half-Driebergen, ambachtsvrouw van een deel van 's Heer Arendskerke, Heinkenszand en Ovezade, als zijn echtgenote verm. 1468—1474, dr. v. Jan, en weduwe van Arnoud van Schengen; zij x 3e 22.3.1484 Hendrik van Cralingen.
Uit hem en niet uit zijn broer Joost zou, volgens de Kroniek van Matthaeus, gesproten zijn:
- II. Reinoud, die zou zijn gehuwd 1e met N. van Rhijn van Reinestein en 2e met G. de Grebber van Persijn. Op geen genealogie de Grebber heb ik deze aliantie kunnen terugvinden. Waarschijnlijker acht ik het, dat die filiatie loopt vanaf de zoon van generatie VIII.
- IX. Walraven II van Brederode, hr. v. Brederode, Vianen, Ameide, Odijk, Jutphaas en Lexmond, geb. 8.1.1462, ridder, raad en kamerling des konings, burggraaf van Utrecht, † febr. 1531, begr. Vianen, tr. twee maal. Hij had een natuurlijke zoon bij Jacop Bartoutsdochter, die volgt I.
- I. Reinoud bastaard van Brederode, wordt door zijn vader beleend met Rijnesteijn in het land van Arkel 22.6.1527; was 15.4.1548 drost en schout van Vianen; komt het laatst voor 13.5.1548; is dood 8.7.1549 wanneer zijn weduwe Anna van Lennep, waarmede hij in 1526 was gehuwd, met Rijnesteijn wordt gelijftocht. Zij was waarschijnlijk een dochter van Johan van Lennep, die tweemaal huwde nl. 1e met Catharina van Hyrdt en 2e met Ida van Gerwen, maar wie van zijn beide vrouwen haar moeder was is mij niet kunnen blijken. Uit dit huwl. o.m.
- II. Arndt van Brederode van Rijnesteijn, beleend met Rijnesteijn bij opdracht van zijn oudere broeder Walraven d.d. 17.12.1554, tr. 1580 Maria van Alkemade. Hij was houtvester van Holland en werd d.d. 7.10.1588 aangesteld als kapitein in het Spaanse leger. Hoewel nog niet volledig bewezen schijnt het mij wel zeer waarschijnlijk toe dat dit dezelfde is als de kapitein Arent van Brederode, die omstreeks 1600 in Dokkum zou zijn geweest en later als ik mij goed herinner in Kollum overleed.
Het is noot 12 van het artikel van de heer Roemeling genoemde boek van Dr Dek heet ten rechte: Genealogie der Graven van Holland. Het verscheen in 1954.
- Groningen J. W. F. van Wassenaer.

Wij verzoeken onze abonnees **dringend** de door hun nog verschuldigde abonnementsgelden (ook over 1963!) te voldoen door storting op giro nr. 1019484 t.n.v. de Penningmeester van „Gruoninga” te Harkstede. Is voor 15 juni a.s. het verschuldigde niet voldaan, dan wordt toezending van „Gruoninga” **onherroepelijk gestaakt**.

Vervolg van: *De afstameling van het geslacht Wibbens*
door Drs. O. D. J. Roemeling

ex (2) **MENJE**, gedoopt te Noordbroek 8 januari 1671; waarschijnlijk jong overleden

STIENE (STYNTJE), volgt IV.6

WIBBO, volgt IV.7

EGBERT, volgt IV.8

Opgemerkt kan nog worden, dat de dochter Stijntje huwde met Antonius Ockens Wylich, hoveling te Zandweer, die in 1718 uitdrukkelijk volle neef van Anje Roelfs wordt genoemd (zie verder IV.6). Antonius Ockens en Egbert Ockens (vgl. de naam Egbert van de jongste zoon van Anje Roelfs) kunnen zoons zijn geweest van een Ocke Egberts, wellicht dezelfde als Ocke Egberts, in 1673 te St. Annen 1). Een zoon van Wibbo Phebes (IV.5), een kleinzoon dus van Anje Roelfs, was geheten Ocke Egberts. De familierelatie is echter niet duidelijk.

1) HJK 902, 20 januari 1673, 6 mei 1673

VIERDE GENERATIE

IV. 1 **BONNA FREDERICKS**

als Bonneke, dochter van Jochum Frericks (III.2) en Eeuwe Gebels (IV.5), gedoopt te Noordbroek 30 april 1682. Zij huwde begin oktober 1698 met **WIBRANDUS AMSINGH**, Doctor in de beide rechten. Reeds op 16 oktober 1699 overleed zij, na de geboorte van een zoon een week tevoren. Haar man overleed 5 april 1700, oud 31 jaren.

Beider grafzerk werd kortgeleden in de kerk van Noordbroek gevonden; voor de wapenbeschrijving moge worden verwezen naar de inleiding tot dit artikel. Uit de tekst op de zerk citeren wij hier: „boven 't jaer twee week in dese kerc verbonden haar ten trou, soo is de vrou gestorven/ na sy een week te voor een soone had verworven/ de man na een halff jaar zoekt op syn wederhelft”.

IV. 2 **SEICKE FOCKENS**

wier plaats in deze familie niet geheel duidelijk is, gaat op 20 juni 1668 een scheiding aan met Gebel Fockens (III.4) inzake goederen van Jurrien Luyes en Menie e.l. en Lisebet, van wie in ieder geval Jurrien Luyes verwant was aan Gebel Fockens door diens moeder Seycke Luyes (zie II.3).

Seycke Fockes te Schildwolde draagt op 14 september 1669 over twee thansfixbrieven dd. 2 mei 1647 en 26 april 1656; dezelfde, eveneens te Schildwolde woonachtig, verklaart op 23 februari 1671 geld schuldig te zijn.

IV. 3 **HINDRICK GEBELS**

is ons slechts bekend als zoon van Gebel Fockens (III.4) door diens huwelijkscontract met Geertruyt Jans dd. 27 juni 1660. In de protocollen van Schildwolde werd hij verder niet aangetroffen.

IV. 4 **MENIE (MEENJE) GEBELS**

ging op 20 januari 1667 in ondertrouw met **FOCKO JURRIENS** van Zuidbroek in haar woonplaats Schildwolde; het huwelijk werd aldaar voltrokken op 24 februari 1667.

Focko Jurriens en Menie e.l. te Schildwolde verklaren op 14 februari 1671 aan hun (= haar) vader Gebel Fockens 1000 dls. schuldig te zijn wegens de koop van een huis en plaats.

Te Schildwolde werden van dit echtpaar de volgende kinderen gedoopt:

Anneke, ≈ 27 september 1668
Hebbeltien, ≈ 23 januari 1670, oude 8 dagen
Anje, ≈ 25 januari 1674
Jurjen, ≈ 10 maart 1675
Jurjen, ≈ 8 oktober 1676
Anje, ≈ 26 februari 1679

Kort nadien moet Mennie Gebels zijn overleden. Focko Jurriens van Schildwolde hertrouwde op 4 juni 1680 (eerste afkondiging 11 april 1680) met Kunne Jans, weduwe van Remke Jans aldaar. Kunnigjen Jans, weduwe van Focko Jurriens, hertrouwde te Schildwolde op 1 juli 1691 met Oomke Hindriks 1).

1) Doop- en trouwboek van Schildwolde

IV. 5 EEUWE GEBELS

enig kind van Gebel Wibbens (III.10) en Ayelcke Ipes, werd gedoopt te Noordbroek op 8 november 1657 en huwde later met **JOCHUM FRIEDRICKS** (III.2), volle neef van haar vader. Men zie verder bij hem, III.2

IV. 5 WIBBO PHEBES

zoon van Phebo Wibbes (III.18) en Anje Roelfs, werd gedoopt te Noordbroek op 16 mei 1672. Hij was stelmaker te Noordbroek 1); op 12 mei 1696 had hij twee behuizingen met stelmakersgereedschap aan de Hoofdstraat te Noordbroek gekocht.

Op 18 oktober 1696 huwde hij met **ILBEN HARMS**. Volgens de lidmatenlijst van Noordbroek kwam Elben Harms j.d. op 4 december 1692 met attestatie van Midwolderhamrik (Nieuwolda); haar doop noch aanneming werden echter aldaar gevonden. Zij leeft nog 24 november 1718.

Huwelijkse voorwaarden werden niet gemaakt; echter maakten Wibbo Phebes en zijn vrouw op 29 juni 1709 een dispositie over hunne goederen; hierbij komt als dedigsmen voor Wibbo's broer, Egbert Phebes. Wibbo, Egbert en hun zuster Styntie komen als neven en nicht van Simen Wibbes van Ziddeburen voor in diens huwelijkscontract, verleden te Meeden op 13 oktober 1707.

Wibbe Febes komt meermalen voor in de verzegelingsprotocollen van Noordbroek. Inzake specificatie van kosten wordt Wibbe Febes genoemd op 3 juni 1717 2). Op 19 augustus 1735 verkoopt Wibbe Phebes een schuur te Noordbroek; op 5 mei 1736 verklaren zijn erfgenamen het res-tant van de kooppenningen te hebben ontvangen; de erfgenamen verkopen op 2 juni 1736 een huis, gelegen tegenover voornoemde schuur aan de overzijde van de Straat 3).

De inventaris van de boedel van wijlen Wubbe Febes werd opgesteld in twee gedeelten; die van de roerende goederen op 19, die van de onroerende goederen op 29 oktober 1735. Erfgenamen waren de kinderen van zijn dochter Anje en voorts zijn zoon Harmannus Wibbens. De mobilia vermelden o.m. een pistool. De onroerende goederen omvatten o.m. de volgende zaken:

„Een verzegelde keerskoopbrief van zestien grasen Lands, welke door de Hoveling Anthonius ocken wijlig (als koper) en Stientien Phoebes Egtel: uit een vrieuwillige gifte is vereert an Anje Wibbes huisvrouw van L: Rommelingh en Harm Wibbes volgens der selver dorsele ver-teijkeninge in dato den 11 April 1726

Nog een verzegelde keerskoopbrief van eenig Land, welke mede door de Hovelingh Anthony ocken wijlig (als koper) en Stientien Phoebens Egtel: uit een vrieuwillige gifte is vereert an Anje Wibbens huisvrouw

van L: Rommelingh en Harm Wibbes, volgens derselver dorsele ver-
teykeninge in dato den 11 april 1726

Een verzegelde koopbrief van den 18 Januari 1670 waar in door
Phoebo Wibbes en Anje Ehel: is angekocht een behuisinge en schuire
cum annexis" 4).

Merkwaardig is, dat enige percelen land, aan zijn kinderen geschonken,
genoemd worden onder de eigendommen van de vader. Op 16 februari 1739
werd de nalatenschap van Wibbo Phebes door zijn erfgenamen gedeeld;
de verzegeling geschiedde te Zuidbroek. In de acte worden verschillende
stukken land, gelegen te Zandeweer, genoemd, die Wibbo had geërfd van
zijn kinderloos overleden zuster.

Als kinderen van Wibbo Phebes werden te Noordbroek gedoopt:

OKKE EGBERTS HARM, gedoopt te Noordbroek 18 juli 1697; bei-
de jong overleden

ANJE, volgt V.2

HARMANNUS, volgt V.3

- 1) Cohier van het Taxatiegeld 1730/1731, i.v. Noordbroek
- 2) Resoluties van Gedep. Staten, StA 162
- 3) Archief van de Kerkvoogdij van Noordbroek, nrs 20 en 21
- 4) RA V oo, deel 14, Protocol van inventarissen in het Wold-Oldambt,
19 en 29 oktober 1735

IV. 6 STIENE (STYNTJE) PHEBENS

zuster van de voorgaande, werd te Noordbroek gedoopt op 13 december
1674 en huwde met **ANTONIUS OCKENS**, later **WYLICH** genaamd, ho-
veling te Zandeweer, en weduwnaar van Grietie Roeleffs (begraven te
Zandeweer 12 februari 1689, met wie hij op 8 november 1685 te Zande-
weer was gehuwd).

Antonius wordt, met zijn broer Egbert Ockens, reeds in 1673 genoemd 1).
Blijkens het huwelijkscontract van Anje Wibbens (V.2) was hij niet al-
leen haar oom, maar tevens een volle neef van haar grootmoeder Anje
Roelfs (zie III.18), wier jongste zoon Egbert werd genoemd, welke naam
ongetwijfeld is ontleend aan de familie van Antonius Ockens, zoals ook
Okke Egberts, zoon van Wibbo Phebes (IV.5), naar een lid van deze fa-
milie, mogelijk de vader van Antonius Ockens, vernoemd zal zijn.

Anthonius Ockens werd op 3 april 1681 te Zandeweer als lidmaat aange-
nomen; zijn vrouw Styntien Phebes op 25 november 1694. In december
1698 wordt hij bevestigd als ouderling te Zandeweer.

Antonius Ockens was een vermogend man: voor de heffing van de 200e
penning wordt hij in 1691 met zijn broer Egbert aangeslagen voor 35.000
glds. 2). Egbert Ockens overleed in 1691 en werd te Zandeweer begraven
op 21 april 1691; zijn broer Anthony verklaart op 18 maart 1692 wegens
de 200e penning geen hogere heffing te kunnen betalen dan over 20.000
glds 3).

Met deze gegevens moge hier worden volstaan. Vermeld kan nog worden,
dat uit het huwelijk van Anthonius Ockens en Stijntien Phebens een doch-
ter Trijntjen Anthoni, gedoopt op 26 december 1699 te Zandeweer, werd
geboren. Het kind is jong overleden.

Styntje Phebens hertrouwde in 1730 met de koopman **DAVID DIJK** te
Groningen (proclamatie Zandeweer 4 juni 1730) 4). Haar eerste man had
haar vrij veel land nagelaten. Bij de exploitatie dezer landerijen zal zij
zijn bijgestaan door de zoon van haar broer, Harmannus Wibbens, hetgeen

diens vestiging te Zandeweer verklaart.

Styntje overleed vrij spoedig na haar tweede huwelijk. Op 26 april 1732 scheiden de vaandrig David Dijk en haar broer Wibbe Phebes de nalatenschap van Stijntje Phebes. Eerstgenoemde zal, volgens huwelijkscontract (dat door ons niet werd gevonden, O.R.) het vruchtgebruik hebben van 1400 glds., gerekend tegen 4 %, welke rente hem door Wibbe Phebes voor het eerst op 4 maart 1733 betaald zal worden. Voorts zal Wibbe Phebes aan David Dijk uitkeren wegens verschoten penningen, proceskosten en verdere pretensien 700 glds., alsmede de huren van de door Stijntien bezeten landerijen, verschenen op Midwinter 1731. Dijk zal moeten voldoen alle doods- en begrafeniskosten. Niet zal vervallen een obligatie van 250 glds. ten behoeve van David Dijk en ten laste van Wibbe Phebes. Dijk zal voorts moeten voldoen de afkooppenningen van Ockens' erven, volgens afhandelingsbrief dd. 23 juli 1731 (ook deze brief werd door ons niet gevonden, O.R.). Dijk behoudt aan zich de plaats te Helpman, door hem en zijn vrouw gekocht en uit zijn middelen betaald. Wibbe Phebes erft verder alle losse en vaste goederen van zijn zuster 5); de landerijen, gelegen te Zandeweer, vererfd later op zijn zoon Harmanus Wibbens en de kinderen van zijn dochter Anje.

- 1) HJK 902, 6 mei 1673
- 2) StA 2175, i.v. Zandeweer (heffing 200e penning Hunsingo 1691)
- 3) StA 146, 18 maart 1692 (Resol. Gedep. Staten)
- 4) de proclamatie geconsenteerd te Groningen op 3 juni 1730, waarbij zij wordt genoemd weduwe van de Hoveling Anthony Ockens en afkomstig van Noordbroek; als dedigsmen caveert voor haar haar neef Harm Wibbes (V.3)
- 5) RA III X 110 fo 36; actum 26 april 1732, geregistreerd 1 augustus 1732 (Groningen)

IV. 7 EGBERT PHEBENS

broer van de voorgaande, werd te Noordbroek gedoopt op 23 september 1677. Hij komt, met Hewe Hebels, weduwe van Jochum Frerix (III.2), zijn broer Wibbo, zijn zuster Syntie en zwager Antony Ockens op 13 oktober 1707 voor in het te Meeden verleden huwelijkscontract van Simen Wibbes 1) en voorts op 29 juni 1709 als getuige bij het opstellen van het testament van zijn broer Wibbo en diens vrouw te Noordbroek.

Zijn verdere levensloop werd door ons niet gevolgd; hij komt echter te Noordbroek niet meer voor.

- 1) RA V kk (Meeden). Simen Wibbes was een zoon van Wibbe Symens en een kleinzoon van Symon Roelfs en Ewe Elties (eerder gehuwd met Wibbo Phebens, II.4)

VIJFDE GENERATIE

V. 1 GEBEL FOCKES

wiens plaats in dit geheel niet duidelijk is, doch gezien zijn naam en die van twee zijner dochters zeker tot de hier behandelde familie behoorde, was gehuwd met **HARMCKE JANS**. Zij lieten te Schildwolde dopen:

- SIEKE**, gedoopt 3 maart 1695
- CLAES**, gedoopt 5 juli 1696
- JAN**, gedoopt 27 maart 1698
- HINDERICK**, gedoopt 10 maart 1700
- CEIKE**, gedoopt 30 juli 1702 1)

Deze familie werd verder niet nagegaan.

1) Doop- en trouwboek van Schildwolde

V. 2 ANJE WIBBES

dochter van Wibbo Phebens (IV.5) en Ilben Harms, werd op 21 mei 1701 gedoopt te Noordbroek en huwde aldaar, nadat het huwelijk voor de eerste maal was afgekondigd op 5 december 1718, met **LUBBERTUS RÖMELINGH**, sedert eind 1716 schoolmeester en organist te Noordbroek. Hij werd in 1695 en 1696 te Farmsum geboren als zoon van Bonno Römelingh, schoolmeester aldaar, en Anna Maria Beckeringh, en overleed te Noordbroek in maart 1732 en werd 15 maart 1732 aldaar begraven. Zijn vrouw wordt op 19 september 1732 nog genoemd, doch moet zijn overleden voor 19 oktober 1735, aangezien haar kinderen mede-erfgenamen van haar vader waren.

V. 3 HARMANNUS WIBBENS

was de jongste zoon van Wibbo Phebens (IV.5) en Ilben Harms en werd op 26 oktober 1704 te Noordbroek gedoopt. Hij ging later naar Zandeweer, waar hij ongetwijfeld zijn tante, Styntie Phebens, heeft geholpen bij de exploitatie van het land, haar door haar man Anthonius Ockens nagelaten. Hij huwde aldaar op 2 november 1732 met de predikantsdochter **HEILINA ROERING**, toen wonende te Loppersum. Zij was een dochter van Ds Henricus Roeringh en Gesyna Roosenstruyck.

Met Harmannus Wibbens begint de stamreeks, zoals deze o.m. door K. J. Ritzema van Ikema is weergegeven in zijn Ommelander Geslachten (deel I, pp. 469-470 en p. 823), doch door deze op onjuiste wijze is verbonden met het geslacht Sticker te Zuidbroek.

Harmannus Wibbens en Heylina Roeringh hadden o.m. een zoon **Henricus Wibbens** (1734-1804), landbouwer in de Oosterburen, gehuwd met Geertruit Pieters Huisinga (1741-1810). Eveneens zoons van Harmannus Wibbens waren **Nanko Wibbes** (1741-1785), die een dochter naliet (zie Genealogie Meinardi, pp. 11-12), **Harm Wibbes** en **Wigbolt Wibbes**. Henricus Wibbens had als kinderen o.m. **Derk** (1777-1857), landbouwer te Middelseum (zie O.G. I, pp. 822-823). Uit een eerder huwelijk (in 1762 gesloten) met Grietje Aljes had Henricus een zoon **Harmannus**, in 1794 gehuwd met Jantje Freerks, waarvan een zoon **Henderikus Wibbens**, landbouwer op Helwerd, gehuwd met Geertje Berends Glas. Hiervan als kinderen o.m. **Harmannus** (1838-1914), landbouwer op „Oostheem” te Usquert (zie O.G. I, p. 469) en **Berend**, landbouwer te Eenrum (zie Genealogie Tammens p. 49 en Genealogie Hylkema p. 45).

Met deze summiere samenvatting zouden wij deze genealogie willen besluiten. Uiteraard zullen de afstammelingen van de broers Phebo en Gebel Frericks, met wie deze genealogie is aangevangen, niet beperkt behoeven te zijn tot de afstammelingen van Harmannus Wibbens, die naar Zandeweer trok. Van vele mannelijke afstammelingen van genoemde broers zijn geen nakomelingen opgespoord, althans door ons. Het geven van een volledige genealogie, die ook de periode na 1675 zou beslaan, was niet de opzet van het artikel. Uitgangspunt was de in de door anderen vermelde stamreeks geconstateerde onjuistheid te corrigeren. De voornamen Nantko en Wigbolt onder de kinderen van Harmannus Wibbens en Heylina Roering hebben hen tot een onjuiste **hypothetische** opstelling verleid. Wij hopen in het bovenstaande deze onjuistheid te hebben gecorrigeerd en enig inzicht te hebben verschaft in de samenstelling van de familie, die in de vijfde generatie van het Oldambt naar het Hoogeland trok, en aldaar in meerdere takken voortleeft.

AANVULLINGEN

Na het opstellen van de eerste generaties werden in het Huisarchief Nienoord nog twee verzegelingen aangetroffen, betrekking hebbende op Feebo Freryx (I.1). Nadien attendeerde de Heer G. G. Wolthuis ons eveneens op deze twee stukken.

Op 28 december 1588 verkopen de gebroeders Freryck, Menko, Tyabbo en Reynt Tyackens alsmede Feebo Aepkens aan Feebo Freryx en Meenke een heemstede met moestuin te Noordbroek, hebbende de meenthe wal ten Noorden en het kerkepad ten Oosten. (HA Nienoord 133).

Op 14 januari 1593 dechargeert Frerick Ebelens te Noordbroek zijn gewezen voorstanders Feebo Frerycks, Poppe Tyabbes en Tyabbe Eggens (HA Nienoord 689).